"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 38 — 1929 | Federated Pressin jäsen | Torstaina, helmikuun 14 p:nä—Thur., Feb. 14 | Member The Federated Press | XIII Vuosik. — Vol. XIII

Viheliäistä koulukomentoa Windsorissa

Lasten pieksäminen on aivan yleistä

ERÄÄSSÄKIN KOULUSSA PIESTIIN 127 LASTA VIIME VUONNA

WINDSOR, Ont., helmik. 13. — Huolimatta niistä julkisuudessa esiintyneistä lausunnoista, joilla on tuomittu ruumiillisen kurituksen käyttämistä kouluissa, on tämä halveksittava ja lasten moraalia pilaava "kasvatusmenetelmä" aivan yleisesti käytännössä Windsorin kouluissa, ilmoitti koulutarkastaja J. E. Benson äsken antamassaan raportissa koululautakunnalle. Eräässä Assumption-kadun koulussa piestiin remmillä 127 lasta viime vuonna, tiedotettiin lautakunnalle edelleen.

Kysymys mainitunlaisesta "pieksämiskasvatuksesta" oli pitkän pohdinnan alaisena. Windsorin opettajien enemmistö on asettunut kannattamaan ruumiillista kuritusta kansakouluissa. — Yleisesti tunnustetaan, että opettaja, joka ei pysty hallitsemaan ja opettamaan lapsia muuta, kuin raipan avulla, on ei ainoastaan kykenemätön tehtäväänsä, mutta myös vaarallinen, sillä sellainen opettaja turmelee lapsen luonteen. Niissä kouluissa, missä lasten pieksäminen muuttuu joukko-ilmiöksi, olisi toimitettava tutkimuksia opettajain pätevyydestä tehtäväänsä.

Vaalilahjoitusten suhteen vaaditaan tutkimusta

Lainlaatijakunta tuomitsee torontolaisen "Star"-lehden valheellisen tiedonannon

TORONTO, Ont., helmik. 13. — Äskettäin ilmenneen konservatiivien vaaliavustusskandaalin suhteen on lukuisissa piireissä vaadittu perinpohjaista tutkimusta. Liberaalipuolueen parlamenttiryhmän johtaja W. E. N. Sinclair nimittäin teki paljastuksia, että konservatiivit olisivat vastaanottaneet lahjotuksia vaalirahastoonsa väkijuomaliikkeiltä, mainiten erikoisesti erään londonilaisen väkijuomayhtymän. Tämän johdosta ovat londonilaiset piirit ryhtyneet vaatimaan tällaisen tutkimuksen toimeenpanemista.

Täkäläinen porvarilehti "Star", raporteeratessaan lainlaatijakunnan istunnosta tuli virheellisesti maininneeksi, että pääministeri Ferguson oli määrännyt prokuraattori Pricen palauttamaan takaisin kaikki väkijoumaliikkeiden tekemät vaalilahjotukset. Tämä ei kuitenkaan ollut paikkansapitävä; sillä määräys oli annettu Toronton paikalliselle konservatiivijärjestön rahastonhoitajalle. Näin ollen pyrki maakuntaa käsittävä järjestö puhdistamaan itsensä näistä rötöksistä, siirtäen ne täkäläisen paikallisen järjestön niskoille.

New Brunswick pyrkii elvyttämään maanviljelystä

Huomiota kiinnitetään suuressa määrin lampaiden kasvattamiseen

OTTAWA, helmik. 13. — New Brunswickin maakunnan maanviljelysministeri Lewis Smith antoi tänään tiedoksi, että maakuntahallitus kiinnittää tällä kertaa huomiotaan maakunnan maanviljelyksen elvyttämiseksi, suunnitelemalla farmareiden avustamista ja harjoittamalla kokeilutyötä maanviljelystä koskevilla eri aloilla.

Erikoista huomiota on kiinnitetty maakunnan lammaskasvatukseen, jonka suurimpana esteenä on ollut tähän saakka lukuisat taudit, jotka ovat tuhonneet lampaita ja joita vastaan ei ole ollut tehokkaita taistelumenetelmiä. Nyt on maaviljelysdepartementti päättänyt ryhtyä riittäviin toimenpiteisiin näiden vastustamiseksi. Tämän uskotaan suuresti elvyttävän tätä alaa, sillä se antaa suuremmat takeet lampaiden kasvattajille onnistumisesta. Maanviljelysministeriön suunnitelmiin sisältyy lukuisia muita myönnytyksiä.

Nämä eivät kuitenkaan ole riittävät ratkaisemaan New Brunswickinsen paremmin kuin minkään muunkaan alueen farmareiden vastuksia. Suurimpana pulmana on kapitalistinen järjestelmä, joka tuhoaa farmareiden ansiomahdollisuudet, ja joka on ensin korjattava, ennenkuin mitään todellista apua voidaan saada.

700 työläistä on vangittu Bombayssa

Tehdasalueille kuljetetaan lisää sotilaita

116 IHMISTÄ SURMAUTUNUT TÄHÄNASTISISSA LEVOTTOMUUKSISSA

BOMBAY, Intia, helmik. 13. — Täältä ilmoitetaan, että jonkinlainen 'järjestys" on palautettu kaupunkiin viime päivien verilöylyjen jälkeen. Pienempiä kahakoita kuitenkin edelleen sattuu siellä ja täällä. Kaikkiaan on tähän mennessä surmautunut 116 henkilöä. Osa sadoista haavottuneista odotetaan kuolevan.

Levottomuuksien alkamisesta lähtien on toimitettu lukuisia vangitsemisia. Noin 700 eri uskontoryhmiin kuuluvaa työläistä on vangittu.

Tehdasalueille lähetettyjä joukko-osastoja on vahvistettu.

Suurta finanssiyhtymää suunnitellaan

Kysymyksessä oleva pääoma mahdollisesti yli 30 miljoonaa

TORONTO, Ont., helmik. 13. — Täkäläisissä finanssipiireissä ollaan siinä käsityksessä, että uusi suunnaton finanssiyhtymä oli suunnittelujen alaisena Canadan kahden huomattavimman rahamiehen välillä. Suunnitelman takana on Sir Herbert Holt ja J. H. Gundy, jotka omaavat vaikuttavan osan canadalaisessa finanssielämässä. Uuden yhtymän arvellaan aloittavan toimintansa vähintäin 30,000,000:n dollarin pääomalla.

Molemmat näistä rahamiehistä ovat lukemattomien liikeyhtymien johdossa. Sir Herbert Holt on m.m. huomattava tekijä Canadan Royalpankin yhteydessä.

Englanti rakentaa suurristeilijöitä

Johtuu kuulemma Yhdysvaltain imperialistisesta laivasto-ohjelmasta

LONTOO, helmik. 13. — Kuluvana vuonna rakennettavat kaksi risteilijää eivät tule olemaan 8,000:n tonnin laivoja, kuten aikaisemmin oli ilmoitettu, vaan 10,000 tonnin murha-aluksia. "Express" selittää, että risteilijät tulevat rakennettaviksi sen johdosta, että Yhdysvallat päättivät ryhtyä toteuttamaan suuren laivasto-ohjelmansa.

Huolimatta päinvastaisista lausunnoista, viittaa kaikki siihen, että laivastovarustelukilpailu tulevan sodan varalta jatkuu entistä suuremmalla vauhdilla.

Canadan ja Yhdysvaltojen kauppavaihto

Canada ostanut melkein biljoonan arvosta tavaraa Yhdysvalloista viime vuonna

WASHINGTON, helmik. 12. — Kauppavirasto ilmotti eilen, että maan ulkomaakaupassa oli viime vuonna tapahtunut melkoista nousua. Canada oli ollut parhaimpana ostajana yhdysvaltalaisille tavaroille v. 1928 Vienti Canadaan kohosi $916,155,506:iin, joka oli suurempi kuin vienti Britanniaan. Edellisen vuoden vienti Canadaan teki $836,532,373.

Tuontiin nähden on Canada myöskin etusijalla muihin maihin verraten. Canadasta tuotettiin Yhdysvaltoihin tavaraa yhteensä $488,999,157:in arvosta kuluneena vuonna verrattuna $475,028,148:iin vuodelta 1927.

Kultaa löydetty Crow-joen varsilla

TORONTO, Ont., helmik. 12. — Canadan kansallisten rautateiden luonnonrikkauksien departementin geologi Reginald Hore, joka juuri on palannut tutkimusmatkalta näiltä seuduilta, selosteli Patrician alueen mineraalirikkauksien laajuutta. Crow-joen varrella oli pintalöytöjen mukaan kultapitoisuus huomattava. Ne vähäiset tutkimukset, mitä paikalla on toimitettu ovat osoittaneet huomattavien kultakerrostumien olemassaolon näillä seuduilla. On hyvin todennäköistä, että seuraavan muutaman vuoden aikana useita uusia kaivosalueita tulee avautumaan tässä piirissä, joka tähän saakka on ollut kokonaan tuntematon.

Kommunistivangitsemisia Colombiassa

JATKOA HALLITUKSEN VÄKIVALTAISUUKSILLE LAKKOLAISIA VASTAAN

BOGOTA, Colombia, helmik. 13. — Poliisi ei ole antanut yksityiskohtaisempia tietoja joukkovangitsemisista, joita on toimeenpantu kommunistien keskuudessa eri puolilla maata. Vangittujen joukossa on Maria Cano, joka tunnetaan "proletariaatin punasen kukan"-nimellä. Vangitsemisten sanotaan olevan yhteydessä provokatoristen dynamiittilöytöjen kanssa. Nämä vainot ovat ilmeisesti jatkot siihen terroriin, mitä hallitus harjoitti äskeisessä hedelmätyöläisten lakossa.

Viheliäiset terveyssuhteet Montrealissa

Sairaalan ympärilläkin niin paljon kärpäsiä, että rikkovat akkunoita lentäessään

SAIRAALA YLEISEN ROSKAN KAATOPAIKAN VIERESSÄ

MONTREAL, P. Q., helmik. 13. — St. Gabriel-kaupunginosassa vallitsevat kurjat terveydelliset suhteet tulivat päivänvaloon tänään kaupungin valtuuston kokouksessa, kun pormestari Houde pyysi luvan myöntämistä toisen polttolaitoksen rakentamiseksi kaikenlaisten jätteiden polttamista varten.

Valtuusmies Hogan, joka edustaa kysymyksessä olevaa kaupunginosaa missä sijaitsee Alexandran tarttuvien tautien sairaala, sanoi, että tämän läheisyydessä on kärpäset niin suuria ja on niitä niin paljon, että toisinaan lentäessään rikkovat akkunoita. Mainittu sairaala on ainoastaan 250 jalan etäisyydessä roskien kaatopaikalta. Tällaisten tilanteiden sanotaan vallitsevan useissa muissa paikoissa, joissa kaatopaikat muodostuvat yleiseksi vaaraksi terveydelle.

Nämä tapaukset eivät luonnollisestikaan ole tapahtuneet niillä paikoilla joilla kaupungin parempi luokka asustaa. Nämä jäävät köyhien kaupunginosilla asuville työläisille, joiden terveys ei ole niin suuresta merkityksestä, että siitä olisi kannattanut huolehtia.

Parlamentti hyväksynyt ensimäisen lakiehdotuksen

OTTAWA, helmik. 13. — Canadan parlamentin alahuone hyväksyi eilen ensimäisen lakiehdotuksen tällä istuntokaudella. Kysymyksessä oleva ehdotus oli lisäys juurikasvi- ja vihanneslakiin, joka ensimäiseksi läpäisi komitean ja tuli kolmannen kerran edustajiston eteen. Toiset lakiehdotukset pääsivät vasta sille asteelle, että ne siirrettiin valiokuntain käsiteltäväksi.

Eilen iltapäivällä tuli esiin kysymys aatelisarvojen antamisesta canadalaisille. Uusi ehdotus sisältää aikaisemmin kuninkaalle tehdyn adressin tarkistamisen ja muuttamisen, mikä adressi anoi että canadalaisille ei myönnettäisi aatelisarvoja.

100 laivaa jäissä Itämerellä

Neuvostoliiton jäänmurtajat lähtevät avuksi

MOSKOVA, helmik. 13. — Tänne ilmoitetaan, että noin 100 avunpyyntöä on saapunut laivoilta, jotka ovat joutuneet jäiden puristukseen eri osissa Suomenlahtea ja Itämerta. Laivojen omistajain pyynnöstä varustetaan Neuvostoliiton jäänmurtajat Leningradissa pelastusretkelle.

Kaamea murha ja itsemurha

(Omalta kirjeenvaihtajalta)

DRUMHELLER, Alta., helmik. 13. — Surmattuaan vaimonsa, teki Jack Bond-niminen mies itsemurhan, todennäköisestikin järkensä menettäneenä. Kun hänen kotoaan kuultiin avunhuutoja ja melua, riensivät naapurit heti paikalle. Huoneessa löysivät he Bondin seisovan vaimonsa verisen ruumiin ääressä vasara kädessä, jolla hän oli hakanut uhrin pääluun murskaksi. Ennenkuin viranomaiset ehtivät paikalle riensi Bond ulos alusvaatteisillaan. Sittemmin löydettiin murhaaja itsemurhan tehneenä noin kolmen mailin päässä olevalla Knee Hillin asemalla.

34 ihmistä paleltunut kuoliaaksi

VARSOVA, helmik. 13. — Metsänvartijat ovat löytäneet Lublinin metsästä kokonaisen mustalaisleirin, jonka kaikki jäsenet, yhteensä 34 miestä, naista ja lasta, ovat paleltuneet kuoliaiksi.

Trotskilaisuus kyllästyttää torontolaisia

Spector puhunut piskuiselle kuulijakunnalle Toronton poliisin avustuksella

PUHE SISÄLTÄNYT NEUVOSTOLIITON JA KOMINTERNIN TÖKERÖÄ PARJAAMISTA

(Omalta kirjeenvaihtajalta)

TORONTO, helmik. 12. — Noin 350 henkilöä, joiden joukossa oli runsas annos keltaisia sosialisteja ja kaikenkarvaisia vastavallankumouksellisia, kokoontuivat kuuntelemaan Maurice Spectoria, yhtä trotskilaista, joka eroitettiin kommunistipuolueesta, koska ilmaisi olevansa solidarinen Neuvostoliiton vastavallankumouksellisille. Kuulijakunta, josta osa jaksoi torkkua tuon 2½ tuntia kestävän puheen loppuun, vaikutti erittäin piskuiselta suuressa teatterisalissa, johon olisi mahtunut 1,500 ihmistä istumaan.

Poliisikomissioni tietenkin erittäin mielellään myönsi trotskilaisille propagandatilaisuuden nyt, kun kommunistipuolue taistelee tärkeätä taistelua laillisen olemassaolonsa ja puhevapauden puolesta, jota vastaan lyödäkään Draperin kyynelkaasumenetelmillä. Torontolaiset järjestyneet työläiset kuitenkin päättäväisesti vastasivat luopioille, boikottamalla heidän kokoustaan. Poliisivoimia oli pidetty paikalla siltä varalta, jos trotskilaiset tarvitseisivat suojelusta työläisiä vastaan.

Koulupojan tutkielma vastavallankumouksellisine vääristelyineen

Spector käsitteli historiaa ja Venäjän sosialistisen vallankumouksen kehitystä koulupoikalaisella hataruudella, kuvaten tämän suuren historiallisen tapahtuman jonkun kolmen tai neljän miehen, Trotskin, Stalinin y.m. päähänpistojen ja tuulahdusten tulokseksi. Tämä höystettynä kohtalaisella annoksella trotskilaista vääristelyä ja demagogiaa.

Hän uskotteli, että "Leninin henki on Turkestanissa Trotskin mukana". luokkatietoiset työläiset kuitenkin tietävät siksi paljon Neuvostoliitosta, että Leninin henki on päinvastoin työpajoissa ja tehtaissa, missä työläiset rakentavat sosialismia. "Stalinismi on kansan oopiumia" lasketteli puhuja kiihkeästi, jolloin muutamat keltaiset näyttivät aikovan osottaa suosiotaan, mutta nähdessään ympärillä olevien kyllästyneet kasvot, toivottomasti vaikenivat.

Spectoria kuunnellessaan saattoi melkein kuvitella Jimmy Simpsonia poliisin haastattelussa sanovan: "Kommunistinen liike on hajoamassa, ja Neuvostoliitto on palaamassa takaisin kapitalismiin", ja Stalin on "paha mies", joka on kaikesta vastuussa, kuten Spector valitteli.

Keltaisetkin saattoivat ehkä tällöin surumielisesti ajatella, että sitä tuskin voitanee pitää heikkouden merkkinä, että Venäjän kommunistipuolue miljoonalla jäsenellään käy niin voimakasta taistelua trotskilaisia ja muita Leninin suunnasta poikkeavia aineksia vastaan. Siellä parhaillaan tapahtuva puolueen sisäinen itsekritiikkikin selvästi puhuu Neuvostoliiton ja kommunistipuolueen voimakkuuden puolesta. Ihailtavaa "heikkoutta" lienee myös se, että neuvostoteollisuutta rakennetaan entistä suuremmalla vauhdilla, ja että tänä vuonna on sijoitettu lähes kaksibiljoonaa ruplaa rakennustöihin.

Leninin häpäiseminen

Mitä häpeällisintä Leninin häpäisemistä sisälsivät ne vertaukset, mitä Spector teki Trotskin New Yorkista helmikuussa 1917 lähettämän menshevistisen kirjeen ja Leninin Sveitsistä lähettämäin historiallisten asiakirjain välillä. Peittäen edelleen Leninin suuret kirjotukset vallankumouksen perspektiiveistä, kuten kirjotukset osuustoiminnasta, uudesta talouspolitiikasta y.m., joissa Lenin täydellisesti kumoaa Trotskin menshevistiset katsomukset, esitti Spector lapsellisia valheita "Leninin ja Trotskin teiden yhtymisestä". Sitten hän siirtyi vertailemaan Stalinin, Buharinin ja Trotskin luonnetta, osoittaen Stalinin olleen oikeassa vain siksi, että seurasi Lenininä, ja Trotskin tehneen virheitä, koska oli "itsenäinen ajattelija" j.n.e.

Laverrellessaan Leninin ja Trotskin erimielisyyksistä v. 1905, päästi S. seuraavan kuvaavan valheen: "Trotski tahtoi sosialistista vallankumousta, mutta Lenin oli harkitsevampi, nähden porvarillisen demokraattisen vallankumouksen tielle astumisen välttämättömyyden.

Suuttuneet työläiset esittivät puheen päätyttyä kärkeviä kysymyksiä, joihin vastatessa Spector selitti pysyneensä vaiti tähän saakka siksi, että hänen trotskilaiset ystävänsä olivat niin neuvoneet. Kysymyksiä esittäneet työläiset saivat äänekkäitä suosionosoituksia.

Huolimatta poliisin hyökkäyksistä on kommunistipuolue suunnitellut työläisten mobilisoimista trotskilaisten harjoittaman Leninin ja Venäjän vallankumouksen parjaamista vastaan.

Kansakoululapset susien kitaan

LONTOO, helmik. 13. — Wienistä saapuneen tiedon mukaan, murtautui noin sata sutta käsittävä petolauma eilen erään maalaiskansakoulun savisten seinien läpi lähellä Javinaa, raadellen 16 koululasta kuoliaiksi. Kaksi sotilasta ja neljä santarmia, jotka lähetettiin lapsia pelastamaan, myöskin menettivät henkensä.

Onion Laken lakko jatkuu voimakkaana

Yhtiö uskottelee tulevansa toimeen rikkurivoimalla

TYÖLÄISET PYSYVÄT LUJINA VAATIMUKSISSAAN

PORT ARTHUR, Ont., helmik. 13. — Pigeon Timber-yhtiön lakkoutuneet ratapölkkyjen veistäjät ovat edelleen päättäväisesti lakossa, lakkolaisten rintaman tähän asti pysyessä ehjänä. Yhtiö on ryhtynyt vakaviin toimenpiteisiin rikkureiden hankkimiseksi kämpiköilleen, lähetellen agenttejaan aina Montrealiin saakka. Yhtiön virkailijat koettavat murtaa lakkolaisten taistelutarmoa uskottamalla, että he tulevat toimeen rikkurityövoimalla ja että lakko ei olisi suuresti vaikeuttanut heidän töitään.

Siitä huolimatta, että yhtiö pyrkii pelottelemaan lakkolaisia hankkimalla lakonrikkureita, tulevat he taistelemaan loppuun asti sitkeällä metsämiehen tarmolla. He tietävät olevansa oikeassa, vaatiessaan metsäporhoilta hieman siedettävämpiä palkkoja ja työoloja. Sitäpaitsi ei yhtiö ole onnistunut saamaan töitä kunnolliseen käyntiin rikkureilla.

Murha-alusten rakentaminen Amerikassa

Presidentti ei ole vielä vahvistanut laivastolakia, joka edellyttää yli $45,000,000.n kustannukset vuodessa

WASHINGTON, helmik. 13. — Coolidgen odotetaan allekirjoittavan uuden laivastolain päivän tai parin kuluessa. Presidentti on antanut budgetin johtajan, prikaatikenraali H. M Lordin toimittaa laskelmia laivastorakennustöiden kustannuksista. Näiden mukaan tultaisiin niiden satojen miljoonien dollareiden lisäksi, mitä vuosittain tuhlataan laivaston säännölliseen kunnossapitoon, käyttämään ensi heinäk. 1 pnä alkavana hallintovuonna $45,000,000 — $50,000,000 uusiin rakennustöihin.

Kun laivastolakia käsiteltiin senaatissa, sanottiin siellä avoimesti, että uusien laivojen rakentaminen tapahtuu erikoisesti Suur-Britannian varalta, jota vastaan Yhdysvaltain imperialistiset voimat kilpailevat merien ja kauppamarkkinain herruudesta. Siis viittaus siihen, että imperialistista sotaa valmistellaan näiden maiden välillä.

Montrealin sataman laajentaminen

MONTREAL, P. Q., helmik. 11. — Täkäläiset satamakomissionerit ovat päättäneet pyytää Ottawasta 10,000,000:n dollarin lainaa, ryhtyäkseen toteuttamaan aikaisemmin tehtyjä suunnitelmia Montrealin sataman laajentamiseksi. Koko työ pitäisi olla loppuun suoritettu ennenkuin liikenne avautuu ensi vuonna. Suunnitelmiin sisältyy uusien varastohuoneiden rakentaminen sataman itäpäähän. Samoin tultaisiin rakentamaan uusi rautatiesilta Canadian National-rataa varten. Näiden lisäksi tullaan tekemään huomattavia parannuksia nykyisiinkiin satamalaitteisiin.

Canadalainen 'vierasvaraisuus' ei ulotu kaikkiin

Venäläinen työläinen iski näyteikkunan rikki päästäkseen pois täältä "hyvinvoinnista"

TOSIASIAT TEKEVÄT PORVARIEN LIVERRYKSISTÄ IRVIKUVAN

TORONTO, Ont., helmik. 13. — Taasen uutena kurjana kuvana Canadan ulkomaalaisille tarjoamasta "vieraanvaraisuudesta", josta porvarilehdet ovat viime aikoina erityisemmin hoilanneet, iski täällä Tony Zamorachek-niminen venäläinen työläinen suuren näyteikkunan rikki tiilellä. Jouduttuaan kurjaan asemaan Canadassa, ilman varoja päästäkseen pois täältä, oli hän pakotettu turvautumaan tähän epätoivoiseen tekoon, toivoen siten tulevansa karkoitetuksi kotimaahansa. Poliisi korjasi epätoivoisen työläisen "suojiinsa".

Tällaiset tapahtumat, joita alkaa ilmestymään aina vaan useammin antavat todellisen kuvan työläisen osuudesta canadalaiseen "hyvinvointiin". Porvarilehtien ja politikoitsijain sireenilaulut siitä "vieraanvaraisuudesta", josta siirtolaisten tulisi olla kiitollisia tälle maalle, muodostuvat hirveäksi irvikuvaksi tällaisen todellisuuden edessä.

Poliisit opiumirenkaan perillä

Torontossa vangittu kolme huumausaineiden salakuljettajaa

TORONTO, Ont., helmik. 13. — Liittohallituksen salapoliisit vangitsivat eilen täällä kolme miestä, jotka osoittautuivat olevan yhteydessä laajan opiumirenkaan kanssa. M.m. poliisi sai takavarikoitua 14 paunaa opiumia kahdesta täkäläisestä hotellista, joissa miehet olivat olleet asumassa. Yksikään miehistä ei ollut torontolainen, vaan oli heistä yksi tullut edellisenä päivänä Montrealista, toinen New Yorkista ja kolmas Detroitista. Näiden vangitseminen perustui poliisin Montrealista saamiin tietoihin, niiden siellä tehdessä hyökkäyksen erääseen opiumiluolaan.

Poliisi väittää päässeensä koko Canadaa käsittävän huumausaineiden salakuljetusrenkaan perille, jonka päämajan se väittää olevan Montrealissa.

Kulkutauti leviää intiaanien keskuudessa

Lisää lentokoneita kuljettamaan avustusta influensan uhreille

TORONTO, Ont., helmik. 13. — Pickle- ja Shonia-järvien alueella pohjois-Ontariossa asustavat intiaanit ovat influensan kynsissä. Yli puolet alueella asuvasta 600:sta intiaanista on vuoteessa. 12 on jo kuollut ja 50 on kuoleman partaalla. Koko heimokunta on vaarassa, ellei paikalle saada heti lisäapua. Ontarion maakuntahallitus on valmis asettamaan lentokoneita kuljettamaan lääkäreitä ja lääketarpeita paikalle, jos liittohallitus suorittaa kustannukset.

Alue sijaitsee noin 100 mailia pohjoiseen Canadian National-rautatiestä Red Laken kulta-alueella. Ainoa keino päästä kosketuksiin siellä asuvien intiaanien kanssa on lentoteitse.

Siirtolaiset uhmaavat vaaroja

Muutamia miehiä joutunut kiinni, kuljettuaan Yhdysvaltoihin Niagaran yli johtavaa kaapeliputkea myöten

NIAGARA FALLS, N. Y., helmik. 13. — Yhdysvaltain viranomaiset pidättivät eilen kaksi ulkomaalaista, jotka olivat tulleet Canadan puolelta, ryömimällä Niagaran sillan alla kulkevan putken läpi, jonka sisälle on sijoitettu korkeajännitysjohtoja. Miesten mukana oli ollut kaksi miestä, jotka olivat neuvoneet tietä. Viimeksimainitut olivat palanneet takaisin Canadan puolelle.

Viranomaiset sanovat, että tämän putken läpi kulkeminen on kaikkein vaarallisin, minkä Yhdysvaltoihin salaa menevät siirtolaiset ovat voineet ottaa kulkuväyläkseen.

Jonesilaiset jatkamassa katáluuksiaan

Pappien kätyrit kierrelleet Vermilion Riverin alueella

KESKITTÄVÄT VOIMIAAN SUOMALAISTEN TYÖLÄISTEN ÄÄNENKANNATTAJAA VASTAAN

(Omalta kirjeenvaihtajalta)

WORTHINGTON, Ont., helmik. 13. — Jatkaessaan hyökkäystään Canadan suomalaisten työläisten äänenkannattajaa, "Vapautta", vastaan, ovat jonesit omaksuneet uusia taistelumenetelmiä, lähettämällä kätyreitään Sudburyn ympäristöseuduille, tarkoituksella muokata maaperää vihamieliseksi järjestyneitä työläisiä ja heidän pyrkimyksiään vastaan. Niinpä Vermilion Riverin alueella on kierrellyt yksi tällainen kätyri, keräten nimiä jonkinlaiseen "adressiin", jossa anotaan "Vapauden" lakkauttamista. Samoin anotaan punaisten toiminnan rajoittamista, sen muodostuessa jonesilaisten mielestä liian voimakkaaksi tekijäksi työläisten keskuudessa.

Hyvin tietäen, että heidän ainoa keinonsa kannatuksen saamiseksi on tosiasiain törkeä vääristeleminen, lähettävät he kätyreitään työläisten ja farmarien keskuuteen maalaamaan järjestyneiden työläisten pyrkimykset ja heidän äänenkannattajansa mahdollisimman mustilla väreillä. Nämä kätyrit tekevät kaikkensa saadakseen adressinsa ja muut katalat aikeensa kaupiteltua työläisille ilman että ne huomaisivat niiden todellista merkitystä. Maaseutuväestökin on kuitenkin siksi valveutunut, että tietävät oikealla tavalla vastaanottaa näitä mustia juonitteluja.

Vastustavat 8-tuntista työpäivää

Albertan tehtailijat esittäneet vastalauseensa hallitukselle

EDMONTON, Alta., helmik. 13. — Canadan tehtailijain yhdistyksen Albertan jaosto esitti eilen maakuntahallitukselle vastustavansa hallituksen suunnitelmaa kahdeksan-tuntisen työpäivän käytäntöön otamisesta. Maakuntahallitus aikoo esittää kahdeksan-tuntisen työpäivälain äskettäin alkaneelle maakuntaparlementin istuntokaudelle.

Työnantajat perustelivat väitettään lyhyemmän työpäivän epäedullisuudesta sillä, että se tulisi vetämään suuremmissa määrin maatyöläisiä kaupunkipaikkoihin. Tämä taasen vuorostaan lamaannuttaisi maanviljelijöitä. Pääministeri Brownlee koetteli lohduttaa tehtailijoita sillä, että Albertan on otettava kahdeksantuntinen työpäivä käytäntöön, jos ei muun, niin muodollisuuden vuoksi, sillä se on jo tunnustettu kautta maailman n.k. sivistysmaissa.

Työnantajat häikäilemätömästi pyrkivät sortamaan pienempiäkin oikeuksia, joita työläisille mahdollisesti tulisi myönnettäväksi. He ottavat luonnollisestikin sellaisen kannan, että mitä enemmän myönnytyksiä tehdään niin sitä enemmän tulee olemaan vaatimuksiakin. Saaliinhimoisessa ahneudessaan menevät he kuitenkin liian pitkälle, työläisten luokkatietoisuuden herättäessä näkemään asiat todellisuuden valossa.

Väkijuomaliike tuottavaa hommaa Ontariossa

TORONTO, Ont., helmik. 13. — Maakunnan prokuraattori Price esitti eilen Ontarion lainlaatijakunnalle Ontarion väkijuomalautakunnan vuosiraportin, joka osotti väkijuomaliikkeen olevan tuotteliasta hommaa maakuntahallitukselle. Väkijuomalautakunta oli viime vuonna myynyt myymälöistään kautta maakunnan yhteensä 48,995,591 dollarin edestä väkijuomia. Näistä myynneistä tuli puhtaana voittona yhteensä 7,019,944 dollaria.

Kamala rautatie-onnettomuus Jugoslaviassa

BELGRAD, Jugoslavia, helmik. 13. — Seitsemän henkilöä surmautui ja kolmattakymmentä loukkaantui, kun kaksi Zaggrebin ja Belgradin välistä junaa törmäsivät yhteen eilen. Pelätään että lukuisat haavoittuneet kuolevat myöhemmin vammoihinsa.

VAPAUS — Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

TOIMITTAJAT: A. VAARA. B. A. TENHUNEN. E. PEKKANEN. M. POHJANSALO.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty) The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

Lehteen aiotut ilmoitukset pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivän edellisenä arkipäivänä.

Vapauden toimitus: Huoneusto 207, Mackey Building, 4 Durham St. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.
Vapauden paino ja latomo: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 2387W.

General advertising rates 75c. per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimmäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Kelloggin sopimus ja Canadan parlamentin oppositsionin johtaja

Viime kesänä allekirjotettiin Pariisissa johtavain imperialististen suurvaltain toimesta niin sanottu Kelloggin sopimus. Imperialistit ovat tähän saakka uskotelleet, että tuolla sopimuksella on ryöstö- ja hyökkäyssodat tehty laittomiksi ja niin ollen turvattu maailmanrauha suuressa mittakaavassa. Olemme useamman kun kerran osottaneet, että tuo sopimus on vain eräänlainen todiste siitä, että imperialistiset suurvallat valmistautuvat uuteen, entistä hirveämpään suursotaan. Muutamat kapitalististen puolueitten johtomiehet eri maissa ovat myös todenneet saman seikan — tietenkin tykkänään toisessa tarkotuksessa kuin kommunistit. Viimeksi on sen tehnyt Canadan liittoparlamentin oppositsionin ja konservatiivisen puolueen johtaja Bennett. Vastatessaan viime viikolla esitettyyn Canadan kuudennentoista liittoparlamentin kolmannen istuntokauden valtaistuin puheen Kelloggin sopimusta koskevaan kohtaan, kiinnitti Bennett erikoista huomiota yhdysvaltalaisten johtavain sanomalehtien ja aikakausjulkaisujen suoranaisiin, Suurbritanniaa vastaan kohdistettuihin sodanlietsonta-kirjotuksiin, lausuen muun muassa:

"Minä tahdon sanoa, että miesmuistiin eivät Yhdysvaltain valtiomiehet ole käyttäneet niin rajua kieltä Suurbritanniaan nähden kuin mitä he ovat tehneet sen jälkeen, kun Canadan pääministeri allekirjotti Kelloggin sopimuksen. Suurbritanniaa on syytetty siitä, että se tahtoo sotaa. Kun te luette Yhdysvaltain suurten sanomalehtien huolellisesti harkittuja ja kokoonpantuja toimituskirjotuksia ja Yhdysvaltain parhaitten aikakausjulkaisujen artikkeleita, joita entiset sotaveteraanit ovat kirjottaneet, ja kun te tarkkailette Yhdysvaltain senaatissa käytyä väittelyä Kelloggin sopimuksen vahvistamisen suhteen, niin teille ei saata syntyä mitään muuta kuin se käsitys, että canadalaiset on jätetty tykkänään huomioon ottamatta tässä suhteessa. Kun meidän suuri naapurimme puhuu sodasta Suurbritanniaa vastaan, pitäisi heidän käsittää, että he niinikään puhuvat sodasta Canadaa vastaan. *Ja sotasanan käyttäminen aikakausjulkaisujen artikkeleissa, suurten sanomalehtien toimituskirjotuksissa ja puhujain puheissa on jo semmoisenaan sen tarkotuksen tuomitsemista kieltämistä, mitä varten Kelloggin sopimus on laadittu — ehdotonta kieltämistä.* (Kursiveeraus meidän. — Toim.)

"Juuri tällä haavaa, kun meidän pyydetään vahvistamaan Kelloggin sopimuksen, käydään kaikkialla samalaisia keskusteluja kuin käytiin 1914 alkaneen maailmansodan edellä. Haluaisin nähdä, että tämän parlamentin jäsenet kuluttaisivat niin paljo aikaa parlamentin kirjastossa, että voisivat vakavasti syventyä lukemaan Yhdysvaltain aikakausjulkaisujen ja sanomalehtien artikkeleita ja toimituskirjotuksia, joissa 'sota'-sana ilmenee jokaisella rivillä. Sanalla 'lakivastainen' on tarkonkä määrätty merkitys, enkä minä tahtoisi nähdä maatamme semmoisessa ulkokultaisessa asemassa, mihin me joudumme, jos me vahvistamme eräänlaisen pyhän sopimuksen huolimatta siitä, että kansakunta, mikä on tuon sopimuksen esittänyt, itse puhuu sen henkeä ja tarkotusta vastustavaa sotakieltä. Minä käsitän varsin hyvin, miten vakavia tämmöiset asiat saattavat olla. Minä käsitän, että moisen kielen käyttö synnyttää kiihkoisänmaallista henkeä, mikä on ehdottomasti ristiriidassa rauhanajatuksen kanssa. Lukiessani moisia sotakirjotuksia ja ajatellessani Kelloggin sopimuksen vahvistamista koskevan paragraafin valtaistuin puheessa, päätin minä — ja arvelen tässä suhteessa edustavani kaikkia canadalaisia — että meidän tulisi paheksua moista sodasta puhumista, että meidän pitäisi paheksua sitä toimenpidettä, jolla Kelloggin sopimuksen laatinut suuri kansakunta koettaa aikakausjulkaisujensa artikkelien ja toimituskirjotustensa ja sanomalehtiensä artikkelien sekä julkisten puhujain avulla synnyttää vaarallista sotakiihkoa. Sanon, että meidän tulisi paheksua, ja me paheksumme, semmoisen mielialan synnyttämistä, mikä on suoranaisessa ristiriidassa rauhanajatuksen kanssa."

Bennett on lausunut muutamia tosiseikkoja Kelloggin sopimukseen nähden. Rinti rinnan Kelloggin sopimuksen viimeistelyn kera Yhdysvallat todella valmistautuu kuumeisella kiireellä uuteen sotaan laajentamalla maa-, meri- ja ilmailuvoimiaan ennen kuulumattomassa mittakaavassa. Tästä huolimatta olisi sataprosenttisesti erheellistä olettaa, että konservatiivinen oppositsionin johtaja Bennett silti tosissaan vastustaisi imperialistista sotaa. Jos hän olisi todella rauhan ystävä, olisi hän aivan asianmukaisesti saattanut korottaa äänensä myös Canadan militaristisia edesottamisia vastaan. Kun muistamme, että konservatiivinen puolue oli Canadan vallanohjaksissa koko viime maailmansodan ajan, niin helposti käsitämme, ettei konservatiivinen oppositsioni tai sen johtaja ole rauhanenkeliksi muuttunut. Canadan konservatiivinen puolue on yhtä altis varustamaan Canadaa tulevaa sotaa varten kuin liberaalinenkin puolue. Konservatiivinen puolue vain tahtoisi itse olla näitten varustelujen johdossa. Imperialistista sotaa ja siihen varustamista saattaa vastustaa vain työväenluokka ja sen etujoukot — kommunistinen puolue.

Skandinavian ja Neuvostoliiton työläisten yhteistoiminta

Eräässä edellisessä lehdessämme julkaisimme uutisen, jossa kerrottiin, että Norjan merimiesten unio on koko jäsenistöä käsittävän äänestyksen tuloksena päättänyt vahvistaa Norjan, Suomen ja Neuvostoliiton merimiesten liittojen välisen yhtäväyyssopimuksen. Kun norjalaisen merimiesten liiton keskuskomitea on jo vahvistanut sanotun sopimuksen, astuu se voimaan maaliskuussa.

Mainittu päätös merkitsee arvokasta voittoa Neuvostoliiton ja Skandinavian maiden työväestön yhteistoiminnalle, sillä se lähentää näiden maiden työläisiä toisiinsa, lujittaa yhteisymmärrystä ja solidarisuutta. On selvää, etteivät Suomen, Norjan ja Ruotsin ammattijärjestöjen taantumukselliset kerrokset ja sosdemit suinkaan tervehdi ilolla tätä päätöstä. Nehän ovat yhtämittaa koettaneet estää ammattiunioita ryhtymästä minkäänlaiseen yhteistoimintaan Neuvostoliiton veljesjärjestöjen kanssa.

Keltainen ammatti-internationale niinikään on tehnyt kaikkensa vehkeilläkseen ammatillisen yhteisrintaman aikaansaamista vastaan. Kaikesta huolimatta ovat merimiehet kuitenkin ojentaneet toisilleen veljenkäden. Se tulee merkitsemään paljon Skandinavian merimiesten tulevaisuuden taisteluissa laivakapitalisteja vastaan, samalla kun se on esimerkkinä muiden alojen työläisille.

B. T.

Taloudellis-valtiollinen tila Suomessa

Tov. Kullervo Mannerin valaisemana

Selostamme seuraavassa tov. K. Mannerin suurella kiintymyksellä kuultua puhetta, jonka hän piti Petroskoin suomenkielisten työläisten yleisessä kokouksessa viime kuun 19 pnä.

Puhuja jakoi esityksensä neljän pääkysymyksen käsittelyyn, nimittäin 1) Taloudellinen tilanne tällä hetkellä ja tulevaisuuden näköalat; 2) Porvariston eri ryhmien keskenäiset suhteet; 3) Sos.-dem. johtajain nykyinen osa ja 4) Vallankumouksellisen työväenliikkeen nykyinen tila.

Taloudellinen tilanne ja tulevaisuuden näköalat

Suomen kapitalistinen talous on tällä hetkellä pulmallisten vaikeuksien keskellä. Se on sitäkin huomattavampaa, kun siinä viime vuosina on ollut määrättyä nousua. Varsinkin n.s. vientiteollisuuden alalla on nyt laskua. Lasku koskee erikoisesti sahateollisuutta ynnä jalostamatonta ja puoleksi jalostettua puuteollisuutta. Samaten on ollut havaittavissa aikaisemman edistyksen ohella eräillä kotimaisia markkinoita varten työskentelevän teollisuuden alalla selvää taantumusta. Metalliteollisuuden alalla ei ole ollut edistystä, eikä tule olemaankaan, sillä Suomi ei tällä alalla kykene kilpailemaan kehittyneiden kapitalismaiden kanssa ja kotimaisen metalliteollisuuden tuotantoa hyväksi käyttävillä aloilla esiintyvä laskusuunta vaikuttaa pysähdyttävästi myös metalliteollisuuteen.

Teollisuustyöväen lukumäärä on viime vuosina hiljalleen rationalisoimista huolimatta kasvanut sivuuttaen jo 150,000, mikä on korkein tähänastinen. Ja Suomessa kuten tiedetään, lasketaan teollisuustyöläisiksi vain ne, jotka ovat välittömästi teollisuuden palveluksessa. Tähän tilastoon eivät sisälly sellaiset alat kuin esim. rakennusteollisuus, kuljetus jne. Nyt esiintyvä laskusuunta teollisessa tuotannossa tulee epäilemättä pysähdyttämään myös teollisuustyöväen lukumäärän kasvua.

Vuodesta 1921 alkaen on Suomen kapitalistisessa taloudessa tapahtunut vissi vakautumisprosessi. Siihen liittyi kyllä alunalkaen myös sisäisten ristiriitain kehitysprosessi, kuten olemme ennen osottaneet. Mutta nyt viime vuoden puolivälistä lähtien on ollut havaittavissa kuten sanottu, suhteellisen terävä pyrkimys ja laskusuunnan alkaminen. Puutavarateollisuutta on supistettu 20 % ja uhataan edelleen vähentää 20 %. Samoin on supistunut metalliteollisuus, joka työskentelee etupäässä sahateollisuutta, maataloutta ja rakennusteollisuutta varten. Ellei rakennusteollisuus olisi ollut niin virkeätä (Helsingissä esim. yli 10,000 huonetta vuodessa) olisi supistus ollut vieläkin suurempi. Mutta nykyisestä rahamarkkinain tilasta johtuu, että viime syksystä lähtien on rakennusteollisuus huomattavasti supistunut. Rahasta on puute. Sen kysyntä on suuri. Taloudellisia vaikeuksia kuvaa myös se, että tuontienemmyys marraskuulla 1928 oli suurempi kuin koskaan aikaisemmin (tuonti 1,500 milj. suurempi vientiä). Ja merkeistä päättäen, sama suunta tulee vieläkin jatkumaan.

Tavaran tuonnin enemmyys sinänsä ei ole vielä niin vaarallista. Tunnetaanhan maita, joissa tuontivoittoisuus ei sellaisenaan ole merkinnyt kapitalismin pulaa. Mutta ne maat ovat olleet pääomaa ulosviepiä maita. Pääoman ulosvienti ei näy tilastossa, mutta tuntuu kapitalistien taloudessa. Suomi on pääomaa tuopa maa. Siksi sellainen tuontienemmyys kuin nykyinen merkitsee Suomen kapitalistiselle taloudelle arveluttavaa velkaantumista, jonka seuraukset koskevat vakavasti ennen pitkää. Niin sen käsittävät porvaritkin. Muutamat jo puhuvat yleisestä pulakaudesta, toiset taas rajotetusta pulasta, rahapulasta.

Kysymys on nyt siitä, mistä nämä Suomen kapitalistisen talouden vaikeudet ovat singnaaleja? Mitä kapitalismin pula tulee merkitsemään työläisille ja työtätekeville talonpojille?

Kominternin 6:s kongressi totesi, että kapitalismi viime vuosina eri maissa on vakiintunut. Mutta sen vahvistuminen on synnyttänyt myös niin suuren määrän uusia ristiriitoja ja kehittänyt ennen olleita, että ne muodostuvat kapitalismin haudaksi. Sillä: 1) Imperialististen valtojen ja siirtomaiden vastakohdat ovat syventyneet; 2) Imperialististen valtojen keskinäiset ristiriidat ovat tulleet yhä kireämmiksi, erikoisesti kärjistynyt kilpailu pääoman sijoituspaikoista; 3) Ristiriita Neuvostoliiton ja kapitalististen maiden välillä on yhä kärjistynyt. Sitä mukaa kuin meidän sosialistinen taloutemme ja kulttuurimme kasvaa ja vahvistuu, sitä äreämmäksi käy kapitalismi; 4) kapitalistimaissa kärjistyy päivä päivältä riistäjien ja riistettävien keskinäiset suhteet. Siitä ovat osoituksena suuret lakkotaistelut Saksassa, Puolassa, Ranskassa, Suomessa y.m. Kapitalismin puristus kasvaa ja työläisten vastarinta kiihtyy. Se on objektiivinen tulos. Kapitalismi kun pyrkii stabilisoitumaan ensikädessä lisääntyneellä työläisten riistolla. Valtiollisella vallalla on suhteitten kärjistymisessä myöskin huomattava osuus. Sen vaikutus ei ulotu yksistään n.s. reunamaihin, vaan voipa sanoa kaikkialle, missä työläisten riistoa harjoitetaan. "Sivistyneessä" Skandinaviassa esim. rangaistiin työläisiä siitä, että he avustivat lakossa olevia työläisiä. Tämä on elävä todistus luokkataistelujen kärjistymisestä.

Kominternin arviointi kapitalismista on epäilemättä aivan oikea. Kapitalismi ei enää pääse jaloilleen, vaan mätänee ja hajoaa.

Myös Suomen kapitalismin nykyinen pula singnalisoi samaa, osoittaa ettei kapitalismin talous ole tervehtynyt, vaan että siinä vallitsee samat hajaannusilmiöt kuin kansainvälisessä kapitalismissakin. Työläisille merkitsee pula työttömyyden lisääntymistä, talonpojille ja työläisille verojen ja rasitusten lisäystä. Elinkustannukset kohoavat. Sisämarkkinain kuivumista edistää lisäksi sattunut kato, joka laskee talonpoikien ostokykyä. Sisämarkkinoita tyydyttävän tuotannon supistaminen on nyt kapitalisteilla edessä, ja vientituotanto on jo supistunut.

Kaikki nämä tekijät syventävät pulaa. Ja selvää on, että se johtaa luokkataistelun kärjistymiseen.

Pulan ratkaisemiseksi ja selvittämiseksi eivät kapitalistit eivätkä heidän apurinsa, sos-dem. johtajat ole löytäneet ratkaisua. Eivätkä tule löytämäänkään. Ratkaisun salaisuuden tietävät vain vallankumoukselliset työläiset ja talonpojat. Ja se on — proletaarinen vallankumous.

Jo maalaisliittolaisen hallituksen aikana kutsuttiin laajahko neuvottelukunta, tarkoituksella löytää keinoja pulan selvittämiseksi. Neuvotteluista ei ollut näkyvää tulosta, sillä etsittyjä parannuskeinoja ei löytynyt.

Puutavaratuotanto, mikä vientiteollisuutena on miltei kaikki kaikessa, on jo saavuttanut huippukohtansa. Laskusuunta on siinäkin melko jyrkkä. Kohoamisella on rajansa. Syyt ovat selvät. Metsien raiskaus on ollut huomattavasti kasvua suurempi. Merkitystä vailla ei ole myöskään Neuvostoliiton osuus puutavaramarkkinoilla. Englanti, joka on ollut Suomen suurin ostaja, kiinnittää poliittisista tekijöistä huolimatta yhä suurempaa ja suurempaa huomiota Neuvostoliiton puutavaraan. Ja se johtuu vain siitä, että Neuvostoliiton puutavara on laadultaan parempaa.

Karjatalous ei liioin ole sanottavasti edistynyt. Viennissä ei ole saavutettu ennen sotaa ollutta tasoa. Siitä ilmeisesti osaksi johtuu ristiriita metsiä omistavien maanviljelijäin kesken. Kun maanviljelys ei ole riittävän satoisaa ja parhaat metsät ovat myydyt, täytyy alkaa myydä pienetkin puut paperitehtaisiin myöskin ulkomaille, mikä on omansa huonontamaan Suomen paperiteollisuuden ulkomaisia markkinoita.

Kapitalistista ratsionalisointia on yritetty jo useiden vuosien aikana melko tarmokkaastikin. Työläisille se on merkinnyt työttömyyttä ja lisääntynyttä riistoa. Sekin on omansa lisäämään luokkavastakohtien kärjistymistä.

Porvariston eri ryhmien keskinäiset suhteet

Työtaistelut ovat Suomessa lain mukaan sallittuja. Mutta monet merkit viittaavat siihen, että tässä suhteessa on suuria voimia liikkeellä lainsäädännön muuttamiseksi. Lahtarisanomalehdissä on esitetty selviä vaatimuksia pakollisten sovintotuomioiden käytäntöön ottamiseksi. Esimerkkinä pidetään Norjaa, ja eräitä muita kapitalistisia maita, joissa porvaristo, työläisten vastalauseista huolimatta, on ottanut käytäntöön pakolliset sovinto-tuomiot. Se merkitsee käytännössä sitä, että valtiovallan avulla estetään työläisten lakkotaistelut työ- ja palkkaehtojen parantamiseksi. Ja sos. dem. johtajat ovat avonaisesti taipuneet, jopa suoranaisesti alkaneet edistääkin, kapitalistien pakkopolitiikkaa. Se luonnehtii nykyisiä sos. dem. johtajia.

Työväenluokalle kokonaisuudessaan ei luokkasovinnosta ole poliittisesti eikä taloudellisesti muuta kuin selvää tappiota ja vahinkoa. Sillä kun kapitalistimaissa reformistit ajavat teollisuusrauhaa, niin se tapahtuu työväen lisääntyneen riiston kustannuksella. Työväestö ei sellaiseen vapaaehtoisesti voi alistua. Siksi kaikkialla laajat proletaarijoukot tulevat kokemusperäisesti vakuutetuiksi, että sos. dem. johtajille ovat kapitalismin edut lähempänä kuin työläisten. Ja siitä on kaikkialla tuloksena työväen vasemmistuminen.

Tarkastellessa näitä luokkataistelukysymyksiä sekä suomalaiselta maaperältä että kansainväliseltä kannalta, on tuloksena, että olemme kärjistyvien taistelujen edessä. Pyrkimättä olemaan ennustaja, voi täydellä syyllä sanoa, että olemme kulkemassa kohti vallankumousta, kohti avonaista kansalaissotaa.

Kun pienen Suomen ulkoministeri istuu kansainliiton kokouksissa puheenjohtajana, niin mitä se merkitsee? Johtuuko se henkilöllisistä avuista? Ken näin ajattelee, erehtyy suuresti. Mistään sellaisesta ei ole kysymys. Kysymys on vain siitä, minkälaisen osan suorittamisen imperialistiset valtiot, lähinnä Englanti, ovat katsoneet tarkoituksenmukaiseksi Suomelle asettaa. Ja tässä arviossa on katsottu Suomi Neuvostoliittoa vastaan alkavassa sodassa yhden puheenjohtajan paikan arvoiseksi. Siinä kysymyksen ydin.

Mutta, saatetaan kysyä, miksi ei Suomi ole liittynyt Puolan kanssa avonaiseen liittoon? Osittain kai Englannin vaikutuksesta, ainakin aikaisemmin. Mutta osittain myös on siitä hyötyä, että suomalaiset herrat ovat kaikkina aikoina osanneet olla varovaisia. Esimerkiksi niiden suhtautuminen Kerenskiin ja hänen komentonsa, sekä myöhemmin saksalaisiin y. m. Vuoden 1918 lopulta asti ovat Suomen porvarit saaneet apua Englannilta. Siitä johtuukin, että on täytettävä se, mitä kunkin hetken isäntä määrää. Ja Puola ei ole isännän, vaan huononpuoleisen rengin asemassa. Sama tekijä vaikuttaa myöskin muihin reunamaihin suhtautumisessa.

Antaako tämä Suomen porvariston varovainen kanta aiheen luulla, että Suomi tulevassa sodassa Neuvostoliittoa vastaan olisi puolueeton? Kaukana siitä. Mistään sellaisesta ei voi olla puhettakaan. Isäntä on Lontoossa ja sieltä tulevat myöskin rahan voimaan nojautuvat määräykset silloin, kun se imperialistien taholta katsotaan tarkoituksenmukaiseksi. Se osa kysymystä on riidaton.

Entä poliittiset vainot. Ovatko ne viimevuosina vähentyneet? Numerollisesti ne saattavat olla hiukan pienemmät kuin aikaisemmin. Mutta numeroista sellaisenaan ei ilmene asian ydin. Aikaisemmin oli maata käsittäviä keskitettyjä julkisia työväen poliittisia järjestöjä, mutta nykyisin ne eivät ole sallittuja. Kommunistisen puolueen toiminta on täysin maanalaista. Porvari ja ohrana tuntee puolueen vaikutuksen, mutta ei pääse kiinni yhtä kevyesti kuin julkisen liikkeen toimitsijoihin.

Voisiko Suomessa nykyisin olla julkinen kommunistinen puolue mahdollinen? Vastaus tällaiseen kysymykseen on yksinkertainen ja selvä. Sellaista mahdollisuutta nykyisen lahtarikomennon aikana ei ole. Vain vallankumouksellinen nousu voi muuttaa tilan tässä suhteessa. Koettaa nykyoloissa perustaa legaalista kommunistista puoluetta on samaa kuin saattaa tietoisesti tovereita vankilaan. Valkoinen Suomi ei ole sama kuin porvarilliset länsimaat, joissa vielä on jälellä vanhan mallista porvarillista demokratiaa. Se on ja pysyykin toistaiseksi valkoisen komennon maana, barbaarimaana, kuten ruotsalaiset porvaritkin monasti sanovat. Vain proletaarinen vallankumous voi siitä tehdä kulttuurivaltion sanan oikeassa merkityksessä.

Kansallisuuskysymys esiintyy myöskin terävänä porvariston keskuudessa. Nyttemmin kaatunut maalaisliittolainen hallitus oli aitosuomalainen, ruotsalaista vähemmistöä sortava hallitus. Sen vaikutus tuntuu Suomen poliittisessa elämässä. Nykyinen hallitus on tässä suhteessa tavallaan kompromissihallitus. Ingmannin tapaiset politiikot ovat kansallisessa- ja kielikysymyksessä hiukan joustavampia kuin maalaisliittolaiset. Mutta porvaristo ei kykene milloinkaan kansallisuuskysymystä oikealla tavalla ratkaisemaan. Se tulee olemaan jatkuvana erimielisyyden aiheena.

Kun Suomen kapitalismilla on sarja vaikeuksia edessään ja keskinäiset riidat kalvavat porvaristoa, herää monelle kysymys, eikö vallankumouksellinen proletariaatti ole kohdakkoin valmis antamaan sille asianmukaisen iskun. Ristiriitojen ja kapitalismin vaikeuksien merkitystä emme väheksy, mutta on pidettävä mielessä yhtäältä, että porvaristolla on kyky sulautua yhteen vallankumouksellista proletariaattia vastaan taistellessaan ja toisaalta, että tilanne ei vielä ole välittömästi vallankumouksellinen.

(Jatk.)

Joukkomielenosotus puhevapauden puolesta

pidetään

Torontossa lauantaina, helmikuun 16 p:nä

klo kolmelta iltapäivällä kaupungintalon luona, Queen- ja James-katujen kulmassa. — Osallistukaa tähän mielenosotukseen suurin joukoin!

Port Arthurin uutisia

SAI 22,000 VOLTIN SÄHKÖISKUN JA LÄHTI KÄVELEMÄÄN

E. Cunningham, joka toimii työnjohtajana Kam Power Co:lla Fort Williamissa, joutui helmik. 9 p. kosketuksiin sähköjohdon kanssa jossa oli 22,000 virta päällä ja putosi saamansa täräyksen johdosta 50 jalkaa korkealta alas lumikinokseen. Kun toiset paikalla olleet työläiset tämän jälkeen riensivät hänen avukseen, niin virkkoi mies vaan, että hän on "all right" ja käveli voima-aseman sisälle, jonka ulkopuolella tapaus sattui. Paikalle kutsuttiin lääkäri ja hänet kuletettiin sairaalaan, josta ilmoitetaan että hänen tilansa on tyydyttävä.

Tapauksen sattuessa oli Cunningham suorittamassa joitakin korjauksia erääseen pääjohtoon, josta kyläkin oli otettu virta pois, mutta erehtyi jotenkin tarttumaan toiseen johtoon, jossa oli 22,000 voltin virta päällä. Mutta siitä huolimatta vaikka näin korkea sähkövirta kulki hänen ruumiinsa läpi ei hän näyttänyt kärsivän mitään erikoista kipua, paitsi että hänen kätensä paloivat pahoin. Pidetään harvinaisena poikkeuksena, että henkilö jää elämään jouduttuaan kosketuksiin noin voimakkaan sähkövirran kanssa.

NAAMIOTANSSIT

Lauantai-iltana helmik. 16 p. on osaston haalilla naamiotanssit. Ottakaapas tanssijat tämä huomioon ja rustatkaa naamioimisvehkeenne kuntoon. Tilaisuudessa jaetaan kolme palkintoakin ja sitäpaitsi naamioiminen jo säästää sisäänpääsyssäkin jonkunverran, vaikka kallis se ei kyllä niiltäkään jotka omalla naamallaan esiintyvät, ainoastaan 35 senttiä. Mutta kaikki se kauntaa.

ESIMERKIKSI KELPAAVAA

Toveri Carl Laiho, joka voitti toisen palkinnon 50 dollaria Vapauden viime levityskilpailussa, lahjoitti nuo saamansa palkintorahat täkäläisen osaston uuden haalin rakennusrahastoon.

Siinä on todellakin teko, jota kannattaa matkia. Ihmisissä yleensä elää melko voimakas matkimishalu, vaikka useimmat meistä ei sitä aina tahdo myöntää vaan koetamme sitä vähän "pintsata". Tämän asian yhteydessä ei sitä mielestäni kuitenkaan ole tarvis pintsata. Laihon antamaa esimerkkiä sopii kyllä matkia. Kaikilla ei tietenkään ole palkintorahoja lahjoitettavana. Mutta se ei ole tarpeellistakaan, sillä ei tee mitään eroa mitenkä lahjoittamansa rahat on ansainnut. Pääasia on, että lahjoittaa. Eikä ne sanomalehtiasiamiesten palkinnotkaan "natingista" tule, kyllä sekin homma työstä käy. — S.

NAISTEN OSASTO

Mitä on tehty?

Kuten tiedetään, on maaliskuun 8:s päivä kaikissa maapallon kolkissa, joissa järjestynyttä työväenliikettä ilmenee, varattu erikoiseksi kansainväliseksi naistenpäiväksi, jolloin tehdään laajoille työläisnaisten järjestymättömille joukoille selvää työväen kansainvälisen luokkataisteluliikkeen tarkoitusperistä. Oikeastaan naistenpäivää ei vietetä ainoastaan tuona määrättynä päivänä, mutta valistustilaisuuksille on omistettu koko kahdeksannen päivän viikko.

Meillä Canadassa on työläisnaisten liike nousevaa, mikäli sitä katsotaan järjestölliseltä kannalta. Itsenäisiä naisten järjestöjä on aivan viime vuosiin saakka ollut kovin harvassa, nekin suurimmissa keskuksissa. Maaseuduilla sensijaan ovat naiset toimineet yhdessä miestovereiden kanssa samoissa järjestöissä. Kuitenkin työläisnaisten vaistomaisesti heräävä luokkatunne kehoitti heitä luomaan oman valistusjärjestön, työläisnaisten liiton, ja sen avulla ja opastamana tutustumaan syvemmin yhteiskunnallisiin kysymyksiin kuin mitä se oli mahdollista ollessa samoissa järjestöissä miesten kanssa.

Tehty työ on osoittanut hyvää kantavuutta. Työläisnaisten liiton alaisia osastoja on joukottain ympäri Canadaa ja toimivat ne enimmäkseen tarmokkaasti valistustyön vaikealla saralla.

Kuukauden, vajaan, perästä on työläisnaisten kansainvälinen valistusviikko. Mitä on tehty sen viikon tilaisuuksien valmistamiseksi eri naisten järjestöissä? Ovatko kaikki asiat siinä kunnossa, että voimme sanoa jälkeenpäin tehneemme kaikkemme valistusviikon onnistumiseksi? Ehkäpä kaikki on jo suunniteltu, ehkä jo osittain valmistakin ohjelman y.m. suhteen, mutta kuitenkin on tilaisuudet aina muistettava varsin hyviksi järjestää ja siinä mielessä aina palautella itsekunkin muistiinsa millä tavalla jo aikasemmin laadittua suunnitelmaa voisi vielä parantaa: lisätä ohjelmaa, ottaa vaarin tapahtuneista poliittisista seikoista niin tässä maassa kuin muuallakin y.m. ja tuoda niistä tärkeimmät esille tuoreeltaan valistustilaisuuksissa.

Erikoisena seikkana tahtoisimme painostaa ohjelman laatijoille valistusviikon tilaisuuksiin nähden, että ohjelma täytyisi saada mahdollisimman monipuolista. Kun tahdotaan saada tilaisuuksiin järjestymättömiä, vielä luokkatiedottomia työläissiskojamme, niin heitä ei suinkaan saa ajaa heti ulos järjestyneisyyden kynnykseltä, iskemällä heidän päähänsä heti ensi tilaisuudessa tuntikaupalla teorioita, joista he eivät vielä jaksa ymmärtää kuin ehkä murto-osan. Ohjelma on laitettava sellaista, että siinä yhdistyy sekä huvi että hyöty.

Niin, kansainvälinen naistenpäiväviikko lähestyy. Tehkäämme jokainen sen onnistumiseksi kaikkemme, vetääksemme siten näiden valistustilaisuuksien avulla yhä suuremmat ja suuremmat työläisnaisten joukot vallankumouksellisen liikkeen vaikutuspiiriin ja sitä tietä taistelurintamaan. Työläisnaiset jos kukaan tarvitsee luokkavalistusta siksi, että heidän tietoisuudestaan riippuu suuressa määrin nousevan sukupolven tulevaisuus. Valistakaamme siis niitä, jotka eivät vielä ole tunteneet luokkakutsumustaan. — L. R.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

Tarina hanurinsoittajasta

Kirj. V. K:nen.

Kaukana korpimailla, missä humisevat vanhat hongat ja suhisevat yhtä monta kevättä nähneet koivut, missä kaukana on elämän kuumeinen kierto, missä mustat korpit rääkyy jumalan taivaan alla hakien saalistaan nälästä kurnailevaan mahaansa, siellä hän syntyi, mustan savuisen pirtin nokisella uuninpankolla. Oli syyskuun päivä, kun hän näki päivänvalon; risaisiin riepuihin kääri hänet synnytystuskistaan kalpea äiti, niin kuin verisen lihamöhkäleen, ja siitä päivästä alkoi hänen elämänsä kirjava kulku. Savuisen pirtin hehkuvassa lämmössä hän mieheksi varttui. Alle korkean otsan syttyi pari mustia silmiä, hehkuen kuin taivaalla tähdet. Musta tukka kun korpimaan syksyinen yö otsalle valahti; oli vartalo suora kuin siloinen mänty. Ja suonissa veri niin polttavan kuumaa.... Miten lie tämmöinen tullut, ihmettelivät ihmiset: ei isän näköinen, ei äidinkään.... Mutta äiti sen tiesi, miksi pojalla oli mustat silmät, ja tukka musta kuin syksyinen yö....

Ja soittaja semmoinen oli tämä mies, että viidessä pitäjässä maineensa tiedettiin. Kyliä kulki kolmirivinen haitari selässä, joi ja tappeli, antoi ja sai itse selkäänsä. Piiat hänelle nauraa tirskuttivat ja lihavia lanteitaan keikuttivat, kun talkootuvan rosoisella permannolla renkien kanssa tanssia rytkyttivät. Mutta talojen tytöt heittivät hänelle kaihoisia katseitaan....

Oli kesäinen aamu; taivas oli sinisen kuulakas, luonto heräsi öisestä unestaan, heittäen yltään kesäisen yön pehmeät uutimet. Soittaja heräsi suuren talon vaalean tytön aitassa ja tunsi kaulallaan kaksi pehmeää kättä. Mutta yön hämyssä oli paha silmä nähnyt soittajan aittaan menon, ja aamulla sen ylpeän isännän korvaan kuiskuttanut. Ja veri sei-

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa

3960

Canadan Dollarista

LÄHETYSKULUT:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60 c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 25c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Suomen rahaa ostetaan. Kurssi $2.45 sadasta Smksta.

Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS,

Box 69, SUDBURY. ONT.

LAIVAPILETTEJÄ MYYDÄÄN TIEDUSTAKAA PILETTIASIOITA

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
Port Arthur. Ontario

VAPAUS MONTREAL BRANCH
1387 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

sahtui isännän suonissa, otsalle ilmestyivät tuhca ennustavat vihan uurteet, hampaat yhtehen narskahtivat. Aitan kulmassa odottaa ylpeydestään loukattu isäntä, odottaa, ja mustat tunteet täyttävät ylpeän isännän rinnan; kädessä välkkyy kirkasta terästä.... Aitassa juo soittaja elämän hurmaa vaalean tytön huulilta, ja mustat silmänsä syvälle upottaa sinisen kaihoavaan katseeseen. Ja veri virtaa suonissa kohisten kuin keväinen puro, mutta nurkalla odottaa jäyheä isäntä. Narahtavat viimein aitan ruostuneet saranat, ja haitari selässä soittaja ulos työntyy. Niinkuin haavoitettu peto hyökkää isäntä piilostaan, kirkas teräs ilmassa välähtää, mutta puukkoonsa tarttui toinenkin, niin nopeana kuin salama; ja kuusi tuumaa kirkasta terästä uppoaa isännän keuhkoihin; punaista verta virtaa kevään vihreälle nurmelle matojen ruuaksi. Ja aitassa itkee vaalea tyttö kuumia kyyneleitä korkean tuskaisesta povestaan. Että näin sen piti käydä....

Tulivat sitten ruunun miehet kirkkaissa napeissaan röyhkeinä ja ylpeinä, ja raudat vahvat ja painavat soittoniekan jalkoihin laitettiin. Kylän seppä, jonka hiuksissa oli seitsemänkymmenen talven lumet, mustassa pajassa ne kiinni takoi. Ruunun kyydillä, linjaarikiesissä, ruskean tamman vetämänä nimismiehen luo kyyditettiin soittaja, ja jonkun ajan kuluttua tuomarit vihreän pöydän takaa tuomion julistivat. Vankilaan vahvaan ja kiviseen, neljän seinän sisälle, ja kanki ovelle....

Kului aika, vierivät vuodet. laimeni suonissa kuumeinen veri, sameni silmien tulinen lieska. Mutta koukkuun ei painu ryhdikäs vartalo ruunun raitaisen sarkatakin alla. Ja taas oli kevät, tuoksuivat tuomet, kukkivat punaiset ruusut, oli luonto täynnä elämän hurmaa; ilmoille kohosi laulava pääskynen. Silloin se avautui vankilan vahva rautainen portti, avautui ja jälleen kiinni painui, mutta ihmisen lapsen vapauteen päästi. Rinnassa riehahti entinen tuli, niin kuumana ja kirvoittavana leimahti silmien sammunut lieska. "Vapaa olen vapaa!" Muistuivat mieleen armahat ahot, jossa kerran pienenä tenavana leikkiä löi, myös armahin äiti, joka oli hänellä elämän antanut. Kohti korpea samosi mies ja rinnan täyttivät niin oudot haaveet, ja nyt hän seisoi kotinsa pihalla, ja katseli vanhaa ja lahonnutta synnyintöönsä, jonka katto kasvoi keltaista sammalta. Ei elon merkkiä missään. Kuolleet olivat vanhemmat ja veljet maanteiden kirkkomaan hellässä sylissä. Soittoniekan rinnan täytti tuska ja ahdistus. Mutta pirtin nurkkaan katsoi mies, katsoi ja hurja onnekas riemu täytti hänen sydämensä. Se tulvii esiin vanhoista kätköistä, sydämen syvimmästä sopukasta, sepän riksi kymmenen vuoden hämärät unet timet.... Siellä nurkassa maata retkotti haitari niin huolettomana kuin juopunut maantien ojassa. Mies pyyhki pois vuosien pölyn sen palkeista ja kirkkaista näppäimistä. Heitti sen olalleen ja lähti kylän kauppiaan luo, veti välkkyvän puukon tupestaan, täytti pullonsa kirkkaan mehevällä nesteellä, ja painautui maantien siloiselle raiteelle.

Ja taas soi hanuri, kymmenen vuoden leponsa jälkeen, mutta arkana katsovat nyt pitäjän isännät. Ja talon tytöt tunteivat kylmää rinnassaan, nähdessään hänen mustien silmiensä liekan. Madot ovat syöneet ja lahonneet ovat sen ylpeän isännän lihat ja luut jonka keuhkot soittajan puukko kerran puhkaisi. Ja sen suuren talon perii isättömälle lapselleen avarassa pirtissä, mutta soittaja soittaa siellä kuin ennenkin ja kulkee rentona kylien kujilla. Mutta soitossa on jotain, jotain semmosta, jota eivät ymmärrä ihmiset.

Osuustoiminta

Osuustoiminnallista pakinaa British Columbiasta

Työväen osuusliikkeitten syntymisen aikakausi oikeassa muodossaan näyttää olevan käsissä näissä Tyynenmeren rannikkovaltioissakin. Idässä ja keskivaltioissa on se jo aikaisemmin päässyt jonkunlaiseen vauhtiinsa. Vaan siitä huolimatta, vaikka tätä meidän länttä on yleensä nimitetty "rennoksi länneksi", niin osuustoiminnallisessa suhteessa me olemme olleet huomattavasti jälessä varsinkin täällä Canadan puolella. Se ei mielestäni ole ollut kovinkaan rentoa myöskään Yhdysvaltain puoleisella lännellä. Sittenkin on vähän ennemmin ja enempi toimittu tämän asian eteen, kuin täällä.

Täälläkin on kyllä aikaisemminkin ollut jonkunlaisia alkuperäisempiä osuustoiminnallisia yrityksiä, samoin kuin vähän ennemmin Yhdysvaltain puolellakin, vaan ne ovat melkein sitä myöten menneet pyllylleen, kuin ovat syntyneetkin. Tietystikään ei niinkään paljon kannatuksen puutteen kuin huonon ja löysän johdon takia.

Itsepuolestani en erikoisemmin ole osuustoimintamiehiä, vaan olen siihen kuitenkin erikoisesti innostunut ja haluan tehdä parhaani sen eteenpäin viemiseksi, siitäkin huolimatta vaikka jo pari kertaa ennemmin olen persoonakohtaisesti joutunut osakkeeni menettämäänkin, osuuskaupan langetessa vararikkotilaan.

Vaan näiden heikkoustapausten sattuessa on jokseenkin aina tultu huomaamaan ne syyt, jotka ovat tuohon kompastuskiveen johtaneet. Ja syynä siihen pääasiassa on ollut, että johto on ollut huonoa ja leväperäistä. Tarkoitan sitä, että jäsenistö ei ole hoksannut pitää johtajiansa aisoissa. Liikkeen johtaja monissa tapauksissa on saanut munia liikkeen kumoon, joko paikatakseen taskujansa jollain tavalla, tai sitten muuten, huolimattoman liikkeestä huolehtimisensa takia, joskus mahdollisesti kannatuksenkin puutteessa. Ja tuon leväperäisyyden takia on osuustoiminnalliselle liikkeelle vihamielinen porvaristo päässyt rahoinensa vaikuttamaan osuusliikkeelle turmiolliseen suuntaan.

Näistä seikoista meillä monillakin on ikävät muistot, vaan ei niin ikävät, ettemme uskaltaisi uudelleen yrittää.

Aina tulee meidän yrittää uudelleen, kun vain näemme, että tilaisuus sen suinkin sallii. Mutta vain sillä ymmärryksellä, että säännöt ja johto sekä peräänkatsonta tulee olla tiukempi kuin mitä noilla vanhemman aikaisilla ja huonon, löysän johdon takia pyllylleen menneillä liikkeillä on ollut.

Nyt näyttää täällä Canadankin länlänsirannikollakin tämä uudemmalle pohjalle perustuva osuustoiminta alkaa yhä laajemmin ja varmemmin astua varmemmalle osuustoiminnalliselle tielle.

Yhdysvaltain puolella, kuten alussa mainitsin, ovat toiminnassaan jo paljon pitemmällä. Siellä on osuustoimintaa jo useammilla eri aloilla, kuten osuustoiminnallinen kalakannuttimo Astorissa ja Warrentonissa, Ore.

Nyt näyttää täällä Canadankin lännellä uudempi ja innostuneempi osuustoiminta lähtevän kävellä pylkkimään eteenpäin. Sitä osottaa

B. C:n kalastajain oman osuustoiminnallisen kalakannuttimon perustamistouhu

Puhuttelin juuri tässä erästä Ladysmithin toveria, P. Partasta, osote: Box 272, Ladysmith, B. C. Hän on tämän B. C. Fishermen's Co-operative Association'in valtuutettu asiamies Häneltä voivat kalastajat ostaa osakkeita 25 dollarilla kappaleen. Yksi mies voi ostaa aina 25 osakkeeseen asti, vaan ei enempää. Tov. Partanen sanoi, että tähän mennessä ei vielä ole paljoa osakkeita myyty, vaan sen sijaan sanoi olevan jo paljon kalastajia, jotka ovat lupautuneet ostamaan noita osakkeita ja myöskin kalastamaan tälle yhtiölle kun se valmistuu. Ja väärinhän se olisi kalastajilta kieltäytyä oman liikkeensä tukemisesta.

Ensimäiset vaikeudet tämän oman liikkeen perustamisessa on ikäänkuin voitettu, sillä englantilainen osuusliike on luvannut puolen miljoonan dollarin luoton, jos vain kalastajat täällä saavat järjestetyksi vähintäin 300 jäsentä käsittävän ryhmän kokoon.

Siis nyt ei tarvitse muuta kuin kalastajat vain innokkaasti asiaan kiinni, niin kyllä siitä hyvä tulee koska kerran luotto on jo varmassa tiedossa. Ja samalla tämä englantilainen osuusliike takaa sen, että tämän osuuskannuttimon tuotteet tulevat menemään kaupaksi, sillä se voi ne helposti ostaa.

Kannuttimon rakentaminen kuuluu alkavan aivan niin pian kuin vain on saatu riittävä määrä osakkeita myydyksi. Ja rakennustouhuihin nähden ainakin Sointulan kalastajat kuuluvat olevan sitä mieltä, että mentäisiin joukolla Rivers Inlettiin, minne kannutuslaitos tullaan rakentamaan, suorittamaan tuota rakennustyötä hyvän johtajan mukana, niin että rakennuskustannukset eivät nousisi liian kalliiksi.

Todellakin toverillista ja yhteishyvää tarkoittavaa meininkiä. Tämä homma siis yleensä ansaitsee kaikkien työläisten myötätunnon osakseen.

Nyt on vain kysymys siitä ryhtyvätkö kalastajat todenteolla kannattamaan tätä oman hyvänsä eteen taistelevaa yritystä sen kaikissa vaiheissa. Sillä varmaa on, että porvarilliset kannutuslaitosten omistajat tulevat tekemään kaikkensa tämän työläisten oman yrityksensä epäonnistumiseksi, esim. nostamalla kalain hinnan väliaikaisesti korkeammalle kuin minkä osuuskannuttimo voisi maksaa.

Tulevaisuus varmasti tulee näyttämään senkin, riittääkö kalastajilla kylliksi proletaarista sisua seisomaan oman liikkensä takana silloinkin, kun yksityiset kannuttimojen omistajat asettavat noita hintasuhteissa esiintyviä kavalia ansojansa kalastajain osuustoiminnalliselle polulle.

Nyt kuitenkin kaikki alkutoimenpiteet näyttävät hyvältä. Kalastajain yksimielistä voimaa oman liikkeensä hyväksi vain tarvitaan, niin kaikki tulee menemään hyvin.

Nykyinen liikkeen pääkonttori eli asiain hoito on osoitteella:

J. F. Myntti,
Sointula, B. C.

Kaikenlaisia liikettä koskevia tietoja voitte saada kirjoittamalla yllä olevalla osoitteella. Ostaa osakkeita y.m.

VESIPOIKA

SUOMESTA

TYÖLÄISTEN OLOT OULU-KIEHIMÄ RATATÖISSÄ KURJAT

V.k. 13 p:nä pitämässään kokouksessa päätti Rakennustyöväen liiton Melalahden osasto ilmoittaa paikallisille kauppiaille, että jos he eivät lakkaa kauppoihinsa tuomasta lakonmurtajain tuotteita, kuten Nokian kumitehtaan valmisteita ja Paasivaaren margariinia y.m., niin siinä tapauksessa julistetaan heidän liikkeensä boikottiin ja työläiset tekevät ostoksensa muualta. Tästä tiedon saatuaan eräs kauppias oli heti valmis luopumaan mainittujen tehtaiden tuotteita pitämästä.

Samalla päätti kokous pyytää liiton luottamusmiestä saapumaan paikan päälle tutustumaan rautatierakennustyöolojen nykyisiin oloihin ja ryhtymään niistä asian vaatimiin toimenpiteisiin, sillä olot ja palkat Kiehimän rautatierakennuksella ovat sietämättömän kurjat.

EI OLLA KÖYHIÄ EIKÄ KIPEITÄ KUN ON HOTELLEISTA KYSYMYS

Oy. Finlandia Punkaharju Ab. on tarjonnut valtiolle Punkaharjulla sijaitsevan hotellinsa ostettavaksi ja tämän johdosta on yleisten töiden ministeriö pannut pari herrasmiestä — tietysti hyvää maksua vastaan — tutkimaan asiaa. Nämä herrat suosittelevat lämpimästi, että valtion olisi ostettava hotelli ja tehtävä siitä ensiluokkainen hotelli, jossa voisi pitää ulkomaalaisia vierailijoita. Nykyisessä kunnossaan hotellia voisivat käyttää sitä toisen luokan hotellinakin ehkä, arvelevat herrat, mutta ulkomaalaisia vieraita varten sen pitää olla ensiluokkainen. Kustannukset nousisivat 1,270,000 markkaan.

Ei olla siis köyhiä eikä kipeitä kun on herrojen loistopesistä kysymys, mutta jos työläiset tarvitsevat jonkun pennosen niin silloin ollaan auttamattomasti köyhimyksiä.

SUOMESSA "ULKOKULLATTUJA" 5-MARKKASIA

Rahapajassa on alettu lyödä 5 markan pronssin värisiä metallirahoja. Näitä rahoja on määrä kaikkiaan lyödä 2 milj. markan arvosta, mutta on aikomuksena ensin lyödä pienempi erä, joka tammikuun lopulla annetaan Suomen Pankille. Rahat valmistetaan n.s. aluminiumipronssista, jossa on aluminiumia, kuparia ja vähän nikkeliä.

Kun edellämainittu erä on jätetty Suomen Pankille, ryhdytään rahapajassa lyömään 10 markan metallirahoja. Toistaiseksi ei ole vielä tietoa siitä, milloin ryhdytään lyömään 20 markan metallirahoja.

Pitkälti ei siis kulune, kunnes Suomessa lopultakin saavat käsitellä "oikeita kultarahoja". Sehän osoittaa maan taloudellisen tilanteen parantumista. Ellei se olisi niin "ulkokullattua."

Suurisuista professoria nolattu

Suomen lehdet kertovat seuraavan hauskan jutun, jolla kiihkovanhoillinen tiedemies tuli perinpohjin nolattua, hänen bolshevikivihassaan puhuttuaan valhetta:

Joitakin aikoja sitten julkaisivat suomalaiset taantumuslehdet hurjan ryöväriiutun Neuvostoliiton tiedemiesten oikeudottomasta asemasta. Kerrottiin eräiden nimettyjen professorien karkoittamisestakin ja koetettiin uskotella neuvostotiedemiesten asema mitä epävarmimmaksi. Tekeleen oli allekirjoittanut prof. Tallgren, joka itse on nauttinut siitä tuesta, jota tiede Neuvostoliitossa saa osakseen. Aikaisemmin oli Tallgrenkin antanut erittäin edullisia kuvauksia tieteen asemasta neuvostovallassa. Hänen yhtäkkinen kiukunpurkauksensa ei voinut olla vaikuttamatta siltä kuin, että hänen avoimen kirjeensä olisivat inspiroineet jotkut suuremmat poliittiset voimat.

"Isvestija" julkaisee akateemikkojen Oldenburgin, Shebeljevin ja Marrin vastaukset prof. Tallgrenin avoimeen kirjeeseen. Oldenburg kirjoittaa m.m. seuraavaa: "En voi olla ilmaisematta syvää valittelua sen johdosta, että Te, epäillessänne neuvostovallan selityksiä tieteen ja kulttuurin edistämisestä, nim. niiden vilpittömyyttä, ette ole halunnut ottaa selvää tässä kysymyksessä kaikkien pätevimpien mielipiteestä, nim. itsensä tiedemiesten. He olisivat voineet esittää Teille lukuja ja tosiasioita, jotka osoittavat, että neuvostovalta ei vain selitä asettavansa tiedettä neuvostorakennustyön perustaksi, vaan myös tekee kaiken voitavansa tieteen soveltamiseksi elämään ja tieteellisen työn edistämiseksi. Neuvosto-Venäjän tiedemiehet julkaisevat kirjoituksia ja teoksia ulkomailla, mutta vain puhtaasti tieteellisissä julkaisuissa. Neuvosto-Venäjän tiedemiehet itse pystyvät pitämään yllä niitä ulkomaisia tieteellisiä suhteita, joita he arvostavat, eivätkä he tässä suhteessa tarvitse apua, eivätkä he tarvitse ulkomaisten sanomalehtikirjoitusten apua silloinkaan, kun on kysymys heidän työnsä asemasta Neuvostoliitossa." — Akatemikko Shebeljev peruuttaa kategorisesti kaikki huhut hänen karkoittamisestaan ja selittää, ettei kukaan ole tehnyt ehdotusta hänen karkoittamisestaan. Shebeljev kirjoittaa edelleen: "Vääriä myös ovat tietonne, että minut olisi erotettu aineellisen kulttuurin historian osaston johtajan paikalta. Jo marraskuun 15 pnä olin itse pyytänyt vapautusta sen tehtävistä, koska ne häiritsivät käsillä olevaa vaikeata tieteellistä työtäni. Sellaiset kirjeet kuin Teidän avoin kirjeenne, eivät ole omiaan parantamaan ja lujittamaan tieteellisiä suhteita, päinvastoin ne voivat niitä huonontaa, voivatpa tehdä ne suorastaan mahdottomaksi, koska perättömien loukkaavien huhujen julkaiseminen ei ole omiaan herättämään luottamusta niiden julkaisijaan. Neuvosto-Venäjän tiedemiehet ovat suorittaneet ja aikovat neuvostovallan avulla edelleenkin suorittaa suurta tieteellistä työtä ja heillä on laajat kansainväl. suhteet, eivätkä heidän ulkomaiset toverinsa ole ainakaan tähän mennessä pitäneet mahdollisena tai sopivana sekaantua heidän sisäisiin asioihinsa. Voimme vain valittaa, että Te vastoin kaikkia kansainvälisiä tapoja olette katsoneet sen mahdolliseksi. Tehtäväksemme vain jää toivoa, että Te tunnustatte erehdyksenne."

Akatemikko Marr kirjoittaa m.m.: "Olette katsoneet mahdolliseksi käydä pohtimaan akatemikko Shebeljevin asiaa ja sillä tavalla olette selvästi osoittaneet, kuinka vähäisessä arvossa pidätte sitä laitosta, jonka johtajan kanssa olette suhteissa ja jonka johtajan kanssa ette ole pitäneet tarpeellisena vaihtaa mielipiteitä asiasta. Teidän vastalauseenne on ehdottomasti sellainen, ettei neuvostovenäläisen tiedemiehen moraalinen arvo voi sitä sietää."

"U.S." on kysellyt prof. Tallgrenin mielipidettä ylläolevan johdosta, mutta on professori katsonut viisaimmaksi vaieta.

Työläisten asema Argentiinassa kurja

KIELTÄ TAITAMATTOMAN SIIRTOLAISEN KOHTALO KAUKAISESSA MAASSA: TAYDELLINEN ORJUUS TEEVILJELYKSILLÄ

(Suomennos esperantokielisestä kirjeestä).

Argentinan työväen olojen ja elämän kuvaaminen ei ole niinkään helppo tehtävä. Maa on hyvin laaja ja alituisen siirtolaisuuden vuoksi sekä asukasluvun kasvaessa, elintaso vastaavasti alituiseen huononee.

Mutta saadaksemme edes jonkinlaisen kuvan proletariaatin taistelusta elämisensä puolesta täällä, koetan lyhyesti kuvailla kahden työläisen elinmahdollisuuksia, joista toinen työläinen kuuluu parhaiten ja toinen huonoimmin palkattuihin. Näiden kahden oloihin mahtuu koko Argentinan työväestö.

Tarkastelkaamme ensiksimainitua — Siirtolainen saapuu maahan, asetetaan heti asumaan siirtolaishotelliin, jossa asuu ja elää valtion laskuun kaksi tai kolme viikkoa, kunnes löytää työpaikan. Olettakaamme siirtolainen hyväksi erikoistyöläiseksi, joka siis saa työpaikan helposti. Sellainen työläinen saa palkkaa 12 pesoa päivältä. Hän valmonsa hoitaa kodin taloutta hyvin säästeliäästi ja aikaansaa joka kuukausi pienen säästön miehen palkasta, etenkin jos itsekin onnistuu saamaan jonkun helpon toimen. Jonkun ajan kuluttua ja parhaassa tapauksessa kykenee siirtolainen ostamaan pienen maapalstan kaupungin läheisyydestä. 3,000 neliömetrin maa-alan voi ostaa vähittäismaksulla, suorittaen 30 pesoa kuukauden aikana. Juuri tämän järjestelmän avulla on Buenos Aires saavuttanut nykyisen suuruutensa ja nopean kasvunsa. Ostamallensa maapalalle työläisemme tovereittensa auttamana rakentaa itselleen vanhoista, käytetyistä puutavaroista ja muista mahdollisesti saamistaan rakennusaineista huoneen ja keittiön sisältävän pikku hökkelin.

Tällä tavoin hän vapautuu vuokasanmaksulta, joka täällä tietää sangen suurta säästöä. Sunnuntait ja muut juhlapäivät hän käyttää nyt kotinsa kunnostamiseen ja laajentamiseen. Hänen päiväpalkkansa on ehkä tällöin jo saattanut kohota 14—15 pesoon. Vähitellen hän myös suunnittelee rakennuksen uudistamista. Lopulta hän rakentaa sen vähin osin kokonaan tiilistä, voi ehkä lopulta vuokrata toisille 1—2 huonetta, jolloin voinee säästää enempi kuin 400 pesoa kuuk. Ehkä hän avaa myymälän, tai perustaa pienen teollisuuslaitoksen. Saattaahan hänestä tulla pienempi tai suurempi porvari, tai ehkäpä jäädä vain "aristokraattiseksi työläiseksi". — Mikseipä....

Katsokaamme sitten kuvan toista puolta. Siirtolainen, kauan aikaa oleskeltuaan siirtolaishotellissa, osaamatta espanjankieltä, tai mitään erityistä ammattia, ei voi tehdä mitään Buenos Airesissa. Lopulta hän ottaa valtiolta ilmaisen rautatiepiletin toiselle paikkakunnalle. Hän saapunee Missionesin lääniin, jossa pääasiallisesti ovat "verba mate"-viljelykset (Lue: "jerba mate" = kansallinen tee.) Loppumattomat ovat täällä viljelysmaat, joilla työläiset, "mensut", nääntyvät mitä raskaimmassa orjuudessa. He ovat suurimmalta osaltaan alkuasukkaita, ansaiten 10 kiloa "verba matea" lajiteltuaan —:17 pesoa. Tuota palkkaa he eivät kuitenkaan saa käteensä valtion rahana, vaan maanomistajien teettäminä erityisinä rahamerkkeinä. Noilla "rahoilla" he luonnollisesti voivat ostaa vain välttämättömimmät tarvikkeensa isäntänsä pystyttämistä kaupoista, isännän hyötyessä siten edelleen työntekijäinsä kustannuksella. Hinnat nimittäin ovat näissä kaupoissa erikoisen korkeat. Niinpä maksaa sokeri —:60 pesoa (Buenos Airesissa —:38), jauhot —:50 (Buenos Airesissa —35), makaroonit —:45 (—:43) jne. Ymmärrettävää on että tämä viekas järjestelmä on riistäjille sangen hyödyllinen. Sitenhän työläisille suoritettu palkka viimeistä kolikkoa myöten tulee takaisin jo lyhyen kierron jälkeen.

Jos työläiset haluavat, voivat he kyllä saada nämä yksityiset rahamerkit vaihdettua valtion rahaan, mutta niiden vaihtaminen ei suinkaan ole työläisille edullista. Ensinnäkin vaihdettaessa laskettavan kurssivähennyksen vuoksi, ja toiseksi sen vuoksi, että he voivat täällä tehdä ostoksensa vain oman isäntänsä myymälöistä. Näissä taas ei kelpaa muu kuin isännän oma raha. Mitään kyliä tai kaupunkeja joissa he voisivat käydä ostoksensa tekemässä, ei ole läheisyydessä, koska viljelykset ovat syvällä maan sydämessä, kaukana rautatieasemilta tai jokivarren satamista. Tämä seikka johtaakin siihen, että valtion kontrolli on hyvin "lempeä". Työläiset elävät täällä sangen kurjissa kämpissä, joissa ei voi tulla kysymykseenkään minkäänlaiset mukavuudet, eivätkä hygieeniset näkökohdat. He ovat ehdottomasti isäntänsä ja tämän käskyläisten "pyhän" tahdon alaisina. Yleisiä ovat noilla maatiloilla rangaistuslaitokset, omat vankilat, joissa saavat "levätä" luokkatietoisimmat työläiset. Samoin on maatiloilla omat poliisivoimat.

Vaikka tämän maan työläisten enemmistö ei kyllä eläkään ensiksi kuvatun eikä myöskään jälkimmäisen työläisen olosuhteissa, tapaa työläinen täällä kuitenkin useammin ja helpommin jälkimmäisen kohtalon kuin ensiksi kuvatun.

Buenos Aires, joulukuulla.

A. Barrot.

Hiililaiva Cyclopin kohtalo selvinnyt

Washington, D. C. — Mihin joutui hallituksen hiililaiva Cyclops? Tämä kysymys on ollut arvoitus suurelle yleisölle ja sanomalehdille yksitoista vuotta, mikä aika on kulunut Cyclopsin katoamisesta teille tietämättömille. Laivan mukana meni koko miehistö, viitisenkymmentä henkeä. Laivastohallinto on moneen kertaan selittänyt, että se ei tiedä minne laiva joutui, mutta nyttemmin on salaisuus saatu päivänvaloon laivastohallinnon salaisesta arkistosta.

Cyclops katosi sodan aikana matkalla Rio de Janeirosta Baltimoreen. Se oli lastattu manganeesi-oorilla. Laivastohallinto ja kapitalistinen sanomalehdistö on kuitannut laivan katoamisen sillä selityksellä, että "tapaus on yksi meren selvittämättömiä tragedioita."

Uutistoimisto United Press paljastaa nyt minkätähden laivastohallinto on katsonut viisaimmaksi jättää tämän laivan kohtalon selvittämättä. Toimisto esittää seuraavat seikat:

1. Maaliskuussa, 1918, Cyclops oli matkalla manganeesi-lastissa Rio de Janeirosta Baltimoreen.
2. Tällä matkalla hiililaiva ei ollut välittömästi hallituksen palveluksessa vaan oli se vuokrattu United States & Brazil Steamship-yhtiölle manganeesin kuljetukseen 15 dollarilla tonni.
3. Laivaan oli pantu suurempi lasti kuin se oli oikeutettu ottamaan.
4. Lasti oli kehnosti pantu.
5. Laivan oikeanpuolinen kone oli epäkunnossa.
6. Laivan lähtiessä viimeiselle matkalle sen pohjaonkaloissa oli 4,000 tonnia merivettä.
7. Cyclopsin miehistö oli enimmäkseen kokematonta, joka "ei tietänyt miten tehdä työtä laivalla eikä tuntenut laivaelämää", niinkuin laivan komentava luutnantti George W. Worley kirjoitti laivastohallinnolle protestissa ennen matkalle lähtöä.

Maaliskuun 4 päivänä, 1918, laiva lähti Barbadoes-saarelta. Asiapapereista ilmenee, että Cyclops oli matkalla joko Baltimoreen tai Hampton Roads'iin.

Sata vuorokautta myöhemmin Cyclops oli merkitty matkalla "kadonneeksi" ja koko miehistö viimeistä henkeä myöten "kuolleeksi".

Tyynenmeren laivaston ylikomentaja esitti laivastohallinnolle seuraavan raportin, joka tukee sitä teoriaa, että laiva kaatui ja upposi:

"...10,835 tonnia manganeesia oli lastattu suoraan asettelupuiden päälle laivan pohjaan. Raporteista ei ilmene selvästi oliko lasti tasoitettu vai jätetty keskipaikalta korkeammaksi. Jälkimäinen seikka lienee ollut asianlaita. Laivassa oli myös 4,000 tonnia vettä, enimmäkseen kaksois-pohjassa. Niin pitkälle kun on saatu selvää, ei oltu estetty metasentrisen korkeuden lisääntymistä (toisin sanoen laiva ja lasti eivät olleet tasapainossa), joten metasentrinen korkeus oli huomattavasti lisääntynyt".

"Lastin raportin alla on seuraava merkittävä muistutus:

"Lastin äkillinen siirtyminen kaatoi laivan kumoon ja se täyttyi heti vedellä."

Cyclopsin miehistö joutui siis sotakapitalistien ahneuden uhriksi.

Pelastettu leikkauksesta

Okvuch, kauppiaan vaimo, pelastettiin vaikeasta leikkauksesta erään vanhan naisen asiaan sekaantumisen johdosta. Tämä vanha nainen oli ollut sairaanhoitaja vanhassa maassa. Näyttää siltä, että tämä kauppiaan vaimo oli ollut terve ihminen aina, paitsi kaksi vuotta sitten, sairastui hän yht'äkkiä. Ei mitkään sairaalat eikä lääkärit voineet häntä auttaa. Hänen asemansa huononi päivä päivältä. Viimeisen vuoden ajan hän ei ole päässyt vuoteelta ylös lainkaan. Hänen oli aina nälkä, ja heti syötyään mitään väkevämpää tai hapanta ruokaa, hänen vatsansa tuli kipeäksi ja utuui ihan kuin se räjähtäisi. Lääkärit luulivat hänessä olevan syöpän ja halusivat tehdä leikkauksen. Tämä vanha nainen joka tuli hänelle vieraaksi, kehoitti häntä nauttimaan hyvän lapamatovalmisteen ennenkuin meni tälle leikkaukselle. He tilasivat lapamatovalmisteen, sellaisen, joka myytiin rahatakasiin takauksella, jos se ei poista lapamatoa, nimittäin silnä tapauksessa jos henkilöllä todella on lapamato, ja kaksi tuntia jälkeen tämän lääkkeen nauttimisen ulostutti hän 28 jalan pituisen lapamaton ja myöhemmin yhden joka oli 6 jalkaa pitkä. Nämä kaksi loiseläintä olivat syödä häneltä elämän. Tänä päivänä hän on jälleen tiskin takana auttamassa miestään kauppahommissa.

Monet miehet, naiset ja lapset jotka kärsivät, tohtoroidaan muusta taudista vaikka heidän oikea vaivansa on lapamato. Varma merkki tästä on lapamadon ulostulemisen pienissä erissä. Myöskin merkkeinä ovat ruokahalun katoaminen, tahmainen kieli, sydänkipu, kivut selässä, pyörrytykset, päänkipua, laihtuminen y.m. Vatsa tuntuu painavalle, turpoaa, tuntee ryömivän vaikutuksen vatsassa. Myöskin kurkkuun tuntee saman vaikutuksen. Potilaalla on keltainen iho, vähentyy painossa, pahanhajuinen hengitys, sylkee alituisesti, ehdottomasti haluton, ei maita työ, vain laiskottaa. Kaatuvatauti usein johtuu lapamadosta, jotka kasvavat yli 50 jalan. Kun tämä ryömii henkitorveen tukehduttaa se. Poistakaa tämä heti, ennenkuin on myöhäistä. Lähettäkää $10.48 Laxtan parannuslääkkeelle, jos haluatte päästä eroon tästä kauheasta loiskasvista. Laxtan on vaaraton jos niin on että teillä ei olisikaan lapamatoa. Myydään ainoastaan Royal Laboratory, Box 101, Windsor, Ont. Jos haluatte lähetyksenne vakuutettua lisätkää 25c tätä varten. Ei lähetä jälkivaatimuksella. (Copy No. 113.) Ilm.

Vapauden lukijat

tekevät ostoksensa ainoastaan niistä liikkeistä mitkä Vapaudessa ilmottaa ja kehottavat naapureitaankin tekemään samoin. Siten menetellen tuemme omaa liikettämme sekä autamme sitä palvelemaan ilmottajia rahansa edestä.

Yhteistyöllä olemme liikkeemme rakentaneet ja vain sen avulla me voimme sitä edelleenkin kehittää. Siitä syystä älkäämme unohtako Vapauden ilmottajia.

SUOMALAINEN
PARTURI

Otan vastaan kotonani kaikkea parturialaan kuuluvaa työtä (toinen kerros). (T

ELSSA GLADE
426 Queen St., Toronto, Ont.

Aterioita ja huoneita

Hyvää ruokaa ja siistejä uudestaan sisustettuja huoneita kohtuullisilla hinnoilla tarjoaa poikatalolla Consumers Society

Sudbury, Ontario. — Elm Street.
Puhelin 1084.

Postiosote: Box 1298. (Ilm.)

FINNISH BAKERY
Box 39 Schumacher, Ont.

Korppu- ja leipä-tilaukset nopeaan ja huolellisesti täytetään. (TTL

LUONNOLLINEN SUKUPUOLI-ELÄMÄ

(Ainoa teos alaltaan)
Jokaiselle — mutta erittäinkin kaikille avioliitossa oleville ja avioliittoon aikoville — pitäis välttämättömästi olla tämä opas. Hinta $1.50
Tilatkaa osoitteella:

Dr. Koski's Health Service
Box 1197, San Francisio. Calif.

Erik Piiraisen
Parturiliike, Tupakkakauppa ja PALLORUUMA
sijaitsee
57 LANG STREET, COBALT, ONT.
Naisten hiuksia myös leikataan.

PALLOHUONE ja Matkailijakoti
961—963 St. Antoine St.,
Montreal, Que.
NISULA ja MATTILA, omist.

RUOKALA

Suosittelen yleisön käytettäväksi

Tov.
Mini Aalto
SCHUMACHER — ONTARIO.

Matkailijakoti

Siistiä huoneita vuokrataan tilapäismatkailijoille, kuin myöskin viikottain vakiintuneille asukkaille.
Kahvia myös tarjollaan.

A. Kovanen,
1334 St. Antone St., Montreal, Que.

PALLOHAALI
ja
PARTURI

LINDFORSIN SAUNAN yläkerrassa. Pallot pyörii, tukka lyhenee ja parta siliää. (Tr)

AARO KIVINEN,
Box 23, Kirkland Lake, Ont.

Timmins, Ont., ilmoituksia

JUOKAA

Lemon and Orange Smash, Goldfield Pale Dry Ginger Ale, y.m. hyviksi tunnettuja pehmeitä juomia.
Tilaukset toimitetaan nopeaan ja huolella.

ORANGE SMASH BOTTLING WORKS
Box 1749. 61 Birch St., N.. Timmins. Ont.—Telef. 646 J.—K. A. Merikallio

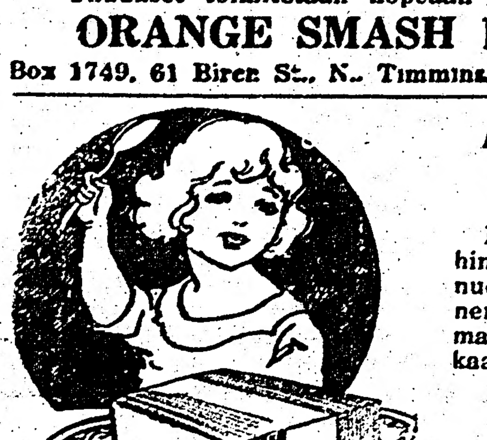

Lapset pitävät meidän jääkermasta

Meidän "Brick" jääkerma (paunoihin laitettuna) on erikoisessa suosiossa nuorten keskuudessa. Valmistettu monen eri mausteen kanssa, joten se on mainio käyttää päällyruokana. Tilatkaa sitä säännöllisesti.

Pleasure Ice Cream Parlor
Vastapäätä tulipaloasemaa
TIMMINS - ONTARIO

Alex Koskelan Sauna
Avoinna 4 kertaa viikossa:
Keskiviikkona, torstaina, perjantaina ja lauantaina.
Puhelin 696W.
75 REA ST. N. TIMMINS

Timminsin Suomalainen Poikatalo

valmistaa ruokaa aterioittain ja päivittäin. Järjestyneet voivat jäsenyyteen liittyä.

Box 520
59 Balsam St. Timmins, Ont.

Pukujen tilaus

on edullisin tehdä J. E. Eimekseltä.
Lähellä suomalaista haalia.

58-4 Ave. Timmins, Ont.

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA

Ilmotuksiaeripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDEtään arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

HIEROJA JA LUONTAINEN HOItaja Mrs. I. Ylönen ottaa vastaan Sudburyssa 130 Elm St. East, phone 276.

EAGLE CAFE, 118 ELM ST. W., puhelin 711, Box 1052, Sudbury, Ont. Suositellaan ruuan ja asuntoa tarvitsevain huomioon. J. Mäkynen. (KL

SUOMALAINEN MUSIIKKI-, TUpakka- ja Makeis-kauppa 16 Durham St., Sudbury, Ont. Myytävänä kaikenlaisia musiikkia ja soittimia. Tupakkaa ja makeisia saatavana. Musiikki opetusta annetaan. Kirjeisiin vastataan heti. Hj. Hamari, Box 98, Sudbury, Ont. (TTL

H. KAUHASEN RAATALILIIKE. Suositellaan. Lisgar Street, Box 624, Sudbury.

RUOKAA JA ASUNTOJA SAA 333 Spruce Street West. Justiina Ritari. Puhelin 1822.

COPPER CLIFF, ONT.

HUOMATKAA! EHDOTTOMASTI parhaat korput ja kovat leivät saatte leipuri Koivulan sapasta, Copper Cliff, Ont. Werner Koivula, Phone 276, Box 113.

PORT ARTHUR, ONT.

PARTURILIIKKEEMME SIJAITsee 295 Bay St., E. Suksi ja Wm. Suvanne.

VAPAUDEN PORT ARTHURIN konttori on auki arkipäivinä kahdeksasta aamulla kello seitsemään illalla. Rahaa välitetään Suomeen; kaikkia Vapaudessa olevia kirjoja pidämme varastossa; laivapilettiä myymme kaikille linjoille.

TURKISNAHKOJEN VÄLITTÄJÄ Jas. Horrigan, 40 S. Water St., vastapäätä Sailors Institute, Port Arthur, Ont.

MONTREAL, QUE.

ASIOIMISTO. AJAN SUOMALAISten asioita oikeudessa. Myös toimitan käännöstyötä. Toimin virallisena tulkkina kaikissa asioissa. Ed. Helsberg, 1316 St. Antoine St., Montreal.

TORONTO, ONT.

ARVIE KINGELIN ANTAA OPEtusta viulunsoitossa 14 Milan St., Toronto 2. Elgin 7981.

SUOMALAINEN NAISTEN PUKImoliike 453 Queen St. W. Lähellä Spadina Ave. Mrs. Ida Ojala (MT

Halutaan tietää

Halutaan tietää missä ovat Sanna ja Janne Nyylund, kotoisin H. p., O. l. Jos joku tietää heidän osoitteen eli jos he itse huomaavat tämän, olkaa hyvä ja antakaa tietoa. (38

Anska Lehto,
Box 1298, Sudbury, Ont.

Haluaisin tietää Kosti Junnilan osotteen. Jos satut tämän huomaamaan, kirjota heti allaolevalla osotteella: (38

Mike Roiha,
Quartz, Ont.

... haluaisin ...

Sudbury

VALENTINE-TANSSIT LIBERTY-HAALILLA TÄNÄ ILTANA

Tänä iltana alkaen kello 9 on Valentine-tanssit Liberty-haalilla, jota varten on erikoisesti komistettu sali asianomaiseen asuun. Kolmihenkinen orkesteri soittaa. Sisäänpääsy vain vartti. Paljon fonia. Siellähän tavataan!

S. J. SUDBURYN OSASTO NO. 16

johtokunnan kokous pidetään perjantaina 15 p. klo 8 illalla Liberty-haalilla.

Tärkeät asiat.

MUSIKAALINEN ILTA

ja tanssit ovat Liberty-haalilla tämän viikon lauantai-iltana. Tässä numerossa Vapautta näette ilmoituksen ja siitä myöskin huomaatte että tilaisuudessa esitetään toisen ja viimeisen kerran tuo kaunis laulunäytelmä "Aavasaksalla". Jo yksistään sen näkeminen on arvokas numero ohjelmassa, puhumattakaan soittokunnan, sekakuoron ja orkesterin esityksistä. — Erityisesti nuorempaa väkeä varten varattiin toista tuntia aikaa tanssille; joten ei sellaista kristinsielua tule olemaan joka ei varmasti lähtisi tyytyväisenä kotiaan tuosta tilaisuudesta.

Varatkaa ajoissa pääsylippunne Seppälän saunalta ja poikatalolta.

Poro-Maarit.

"AAVASAKSALLA"

näytelmän henkilöiden on heti kaivettava laatikoistaan roolinsa esiin ja alettava pänttäämään uudestaan päähänsä, sekä kaikkien saavuttava perjantai-iltana muistiharjotuksiin, avustajien myös, please. Kappale esitetään lauantai-iltana, alkaen täsmälleen puoliyhdeksän.

PALVELIJATARYHDISTYS

Ihmekös tämä jos meille piioille sattuu näinkin, että viime torstaina ilmoitettu ohjelmakokous täytyikin siirtää täsi illaksi. Pois laiskuus ja välinpitämättömyys ja jokainen samaan joukkoon, sillä siellä tulee olemaan kerrankin mieltä kiinnostava ohjelmailta. Jospa vain olisin kielilakkari, niin sanoisin jo nyt tässä mitä me siellä touhuamme, mutta en. — Jotakin sellaista vain, että on iloinen kun joukkoon pääsee. Tulkaapas katsomaan. — Org.

KAIVOSMIESTEN KOKOUS HUOMENILLALLA

Kaivostyöläisten liiton paikallisen osaston kokous pidetään huomenillalla kello puoli 7. Jokainen jäsen paikalle. — Sihteeri.

POIKATALON YLEINEN KOKOUS

pidetään ensi sunnuntaina t.k. 17 päivä kello 1 iltapäivällä. Kokous tulee olemaan tavallaan vuosikokouksen jatkoa, sillä siinä tullaan valitsemaan johtokunta tälle vuodelle. Myöskin tulee kokous olemaan tärkeä siksi, että siinä tullaan keskustelemaan ja mahdollisesti päättämään poikatalon ja maito-osuuskunnan yhdistämisestä, joten kaikkien jäsenten läsnäolo kokouksessa olisi välttämätön.

YLEISIÄ UUTISIA

Trotski saapunut Konstantinopoliin

KONSTANTINOPOLI, helmik. 13. — Neuvostoliiton vihollisiin liittynyt Leon Trotski on saapunut Konstantinopoliin Venäjän Turkestanista.

Edellämainitunlaisen vielä vahvistusta vailla olevan tiedonannon on Associated Pressin uutistoimisto lähettänyt maailmalle.

Rumania ottaa "vakiinnuttamislainan"

Suurpankkiirit rahoittavat rappeutuneen maan hallitusta

PARIISI, helmik. 12. — Täällä allekirjoitettiin eilen Rumanian liikkeellelaskema laina, joka käsittää $101,000,-... kentoista maan pankkilaitos... allekirjoittivat mainitun ... tain osuus ...

[illegible] ...sä ...len ...nän ...lko- ...pu-

...USTE- ...AN-

...beraalien ...anut lau... tä äänes... parlamentti... anhoillisten ...itus ei ole ...ivostilannet... ...ijaan omaa... ...yöttömyyspul... ...ehuu George. täydessä käyn-

Jännittävä seikkailu ilmapallossa

Saksalaiset lentäjät ajautuvat myrskyn mukana Leipzigistä Skotlantiin

ABERDEEN, Skotlanti, helmik. 12. — Kolme saksalaista, jotka kohosivat ilmapallolla ilmaan Leipzigissä Saksassa viime sunnuntaina, antaakseen yleisölle näytöksen, joutuivatkin ankaran myrskyn käsiin, ja tuuli kuljetti heidät ulos Pohjanmerelle, jonka päällä ajautuivat koko yön maanantaiaamuun saakka. Silloin näkivät he edessään jonkun pikkukaupungin valot, ja hetkistä myöhemmin törmäsi heidän pallonsa kori puuhun, miesten pudotessa maahan. Tällöin he huomasivat joutuneensa Skotlantiin. Paikka jossa tulivat alas, oli Torphinsin kaupunki, n. 30 mailin päässä Aberdeenistä ja 700 mailin päässä Leipzigistä lentoteitse.

Levotonta Meksikossa

Obregonin murhaajan teloittamista seurannut murhayrityksiä

MEXICO CITY, helmik. 11. — Katolilaisten vehkeilijäin taholta on ilmeisesti koetettu kostaa Obregonin murhaajan Toralin teloittamisen tekemällä murhayrityksiä korkeissa hallituksen viroissa olevia henkilöitä vastaan.

Paitsi lehdissä jo kerrottua yritystä räjäyttää ilmaan presidentti Gilin juna, ovat hallituksen vastustajat järjestäneet murhahankkeen Noevo Leonin valtion kuvernööriä Saenzia vastaan. Saenzin päämajasta löydettiin pommi vähän jälkeen puolen yön eilen. Saenz oli presidenttiehdokkaana, kun Gil tuli valituksi, ja on hän Callesin vävy.

HALLITUS TUHLAA RAHAA JUHLAPÄIVÄLLISIIN

Ottawa, helmik. 12. — Julkaistujen tietojen mukaan tulivat hallituksen toimesta järjestetyt päivälliset, jotka toimeenpantiin englantilaisen työväenpetturin Ramsay MacDonaldin "kunniaksi", maksamaan $739.35; Austen Chamberlainille järjestetyt päivälliset $1,365.07; Ranskan lähettiläälle Knightille järjestetyt päivälliset $321.90 ja englantilaiselle suurkomissionerille William Clarkille toimeenpannut päivälliset maksamaan $1,606. Nämä päivälliset toimeenpantiin viime vuoden aikana. Kyllä tällaiset syömingit käyvät kalliiksi hallituksen kukkarolle.

Tottunut keittäjä saa heti paikan

pienessä ruokalassa. Hakemukset palkkavaatimuksineen os.:

A. T.,
Box 236,
Kapuskasing, Ont.

J. JARVIS,
ASIOIMISTO
Huone 108, Huron Chambers
Puhelin 2189. — P. O. Box 1181
SUDBURY, ONT.
Lakiasioita, asiakirjoja, kansalaispapereita, siirtolaislupia, y. m.
Kiinteimistölainoja
Vaadittaissa tavattavana iltasin.

SUOMALAINEN
KELLOSEPPÄ
CARL SUNDHOLM (Tr)
248 Queen St. W., Toronto 2, Ont.

MYYTÄVÄNÄ

Ruuminkihaussin liike ja kalusto hyvällä liikepaikalla. 8 huonetta ja keittiö. Valoset isot huoneet, halpa vuokra. Myydään poismatkustamisen takia. Hyvä kalusto, talo hyvässä kunnossa.
Lähempiä tietoja saa omistajalta. (38
267 Richmond Street West,
Toronto 2, Ont.

Dr. J. S. Strachan
HAMMASLÄÄKÄRI
Ross Block
FORT WILLIAM, ONTARIO

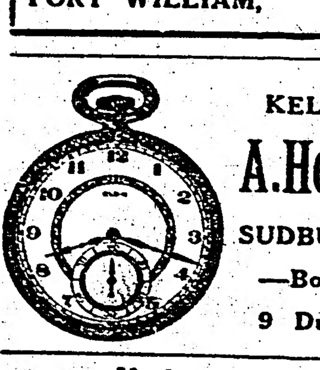

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.

Uusi suomalainen
sauna ja uima allas
Auki joka päivä kello 1 päivällä 12 yöllä.
NESTOR PUSKA
142 Durham kadulla, Sudbury, Ont.
Puhelin 2268

Musikaalisen Illanvieton
— toimii —
C. S. J. Sudburyn osasto No. 16 alaosastot
Ensi lauantaina, helmik. 16 p:nä
Alkaen täsmälleen klo 8.30 ip.
OHJELMA:
"AAVASAKSALLA"
Yksinäyt. laulunäytelmä.
— Väliaika —
Laulua sekakuorolta — Soittoa soittokunnalta 9.45 — Soittoa orkesterilta — Uusi Venäjä sekakuoro ja orkesteri.
YLEINEN TANSSI ALKAA TÄSMÄLLEEN KELLO 10.45 ORKESTERIN SOITOLLA
Saapukaa runsaslukuisesti tähän arvokkaaseen tilaisuuteen!
Sisäänpääsyt: 50c istumatilat ja 40c seisomatilat. Tikettejä etukäteen saatavana Seppälän saunalta ja poikatalolta.
TERVETULOA! C.S.J. Os. No. 16 Iltamakomitea.

"Splitdorf" Radio

Sähköllä käypä, seitsemän lamppuinen, täydellisesti taattu. Ennen ilman lamppuja ja ilman äänen heittäjää $160.00, nyt $165.00 lamppujen, äänenheittäjän ja pöydän kera. Pöydässä on "Temple" äänen heittäjä, jonka arvo yksin on $42.00 ja lamppujen arvo $29.00. Myös kalleimpia radioita. Tiedustelkaa hintoja. Myymme vähittäismaksuilla. (38)
BEACH MUSIIKKIKAUPPA "WACKLIN"
1911 QUEEN ST., E. TORONTO 8, ONT.
Tilatkaa Columbia levynne meiltä

TUOTTAESSANNE SUKULAISIANNE TAI TUTTAVIANNE
SUOMESTA CANADAAN
antakaa heille tilaisuuden nauttia parhaimmasta mitä yleensä Valtameri- ja Pohjanmeriliikenne voi tarjoa, ostamalla
RUOTSIN AMERIKAN LINJAN
ennakolta maksettuja pilettejä matkaa varten
Uusimmissa, suurimmissa, hienoimmissa ja nopeimmissa laivoissa,
jotka ylläpitävät välitöntä liikennettä Sankinaviasta Canadaan
LOISTOMOOTTORILAIVAT
"KUNGSHOLM" ja "GRIPSHOLM"
(20,200 Tonnia) (19,000 Tonnia)
KOLMAS LUOKKA
näissä erinomaisissa laivoissa on paras mitä on olemassa.
"KUNGSHOLM" on ensimäinen ja ainoa valtamerilaiva jossa kaikki selostukset ovat myöskin suomenkielellä.
OSTAKAA PILETTI NYT
Linjan paikallisasiamieheltä että matkustaja pääsee tulemaan jommallakummalla seuraavista kulkuvuoroista:
"Gripsholm" Göteborgista Helmik. 23 p.
"Drottningholm" Göteborgista Maalisk. 9 p.
"Kungsholm" Göteborgista Maalisk. 27 p.
Matkustajat lähtevät kaksi päivää ennemmin Turusta, Ruotsin Amerikan Linjan omalla laivalla.
RUOTSIN AMERIKAN LINJA
Suomalaisten Suosima Linja

SAUNA
Peter ja Richmond Sts. kulmassa
TORONTO.

STAR BOTTLING WORKS
K. V. NURMI, omistaja
Box 1028 — Sudbury, Ont. — Phone 946
VALMISTAA PARHAAT JUOMAT SUDBURYN PIIRISSÄ

Matkustaessanne Suomeen
tai tuottaessanne tuttavianne Suomesta Canadaan, kirjoittakaa Vapauden Montrealin konttooriin, tulemme avustamaan teitä kaikessa matkustamisessa ja tarvittavissa tiedoissa. Kirjoittakaa tai lähettäkää sähkösanoma millä junalla saavutte, olemme teitä asemalla vastassa.
VAPAUS MONTREAL BRANCH
1387 ST. ANTOINE STREET MONTREAL, QUE.

Työläistoveri! Oletko jo tilannut Vapauden?

WARE TOWNSHIPIN ASUKKAILLE
Täten ilmoitetaan, että Ware townshipin Statute Labour vuosikokous pidetään Wallin koulutalolla tämän helmikuun 23:na päivänä, alkaen klo 11 e.p.p. (38
Matti Herneshuhta,
Sec.,Treas.

NORTHERN COAL & WOOD CO.,
KOVAA JA PEHMEÄÄ KOLIA — KOKSIA — KOVAA JA PEHMEÄÄ PUUTA
202 Mackey Bldg. — Puhelin 744, Sudbury.
VARASTOPAIKKA — LORNE STREET — PUHELIN 86.

ALKUPERÄISET SANDVIK
SAHAT JA TYÖKALUT
OVAT AINA PARHAITA
Oikea ainoastaan tämän tavaraleiman kanssa.
THE SANDVIK STEEL WORKS Co LTD TRADE MARK THIN BACK WARRANTED BEST SWEDISH STEEL SANDVIK CANADIAN LIMITED MONTREAL MADE IN SWEDEN
Alkuperäinen Ruotsalainen kaarisaha.
Meidän kaarisahat ovat yksinomaan valmistettu maailman kuuluisasta Sandvik Tapered Charcoal teräksestä.
Kylmänä valsattu, kuumana valmistettu ja jäähdytetty tarpeen kovaksi.

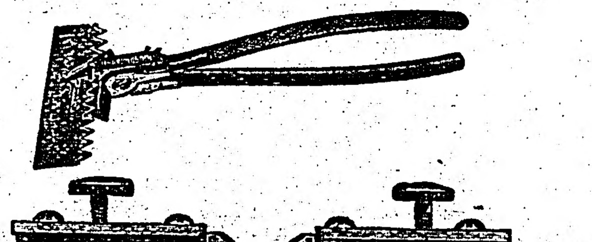

Erikoisen ohut selkä, tarkan sekä yhdenkaltaisten mittojen kanssa.
Hampaat ovat huolellisesti viilattu ja asetettu ja myöskin pitävät terävyytensä kauan.

ME VÄLITÄMME KAIKEN MALLISIA SAHOJA JA VIILOJA
PYYTÄKÄÄ UUTTA LUETTELOAMME
Yleiset agentit
SANDVIK CANADIAN LIMITED
410 ST. NICHOLAS ST. MONTREAL P.Q.

HUOMIO TÄNNE!
Miksi maksatte suuria summia puvuistanne, kun niitä saadaan kerta kauttani halvemmallakin. Toimin Torontosta "Fennia" räätälinliikkeen valtuutettuna asiamiehenä. Luonani on nähtävänä juuri tehtaasta saapuneet englantilaiset täysivillaiset kangasnäytteet ja pukujen uusimmat muodit (mallit).
Siis ennenkun tilaatte pukunne käykääpä luonani tarkastamassa kankaat ja hinnat.
EVERT ALHO
P.O. BOX 54 GARSON MINE, ONT.

Kirkland Lake, Ont., ilmoituksia

THE FINNISH BAKERY
Valmistaa leipää ja leivoksia. Tarjoaa yleisön käytettäväksi. Ulkolähetykset toimitaan täsmällisesti.
THE FINNISH BAKERY,
Box 229 M. Raitanen, omistaja Kirkland Lake, Ont.

UUSI SAUNA
Avattu yleisön käytettäväksi.
Avoinna:
Tiistaina, keskiviikkona ja perjantaina klo 1:ltä 11:sta
Lauantaina klo 1:sta 1:teen yöllä
Huom.! Hierontaa ja sairaanhoitoa annetaan.
Mrs. Alma Aarnio
Box 332 — 52 D... Ave.
KIRKLAND LAKE ONT.

MAITOLIIKE
Suosittelen yleisön käytettäväksi. Maito maukasta ja puhdasta. Kotiin ajo päivittäin.
A. Serenius
Box 727,
Kirkland Lake, Ontario